

BIBLIJA

TRIDESET I TREĆI TJEDAN ČITANJA

SRPANJ 2017.	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
162. dan čitanja, ponedjeljak, 17. srpnja	Job 1-8	Dj 2,37-3,10
163. dan čitanja, utorak, 18. srpnja	Job 9-15	Dj 3,11-4,22
164. dan čitanja, srijeda, 19. srpnja	Job 16-23	Dj 4,23-37
165. dan čitanja, četvrtak, 20. srpnja	Job 24-31	Dj 5,1-16
166. dan čitanja, petak, 21. srpnja	Job 32-37	Dj 5,17-42

Job ili kriza mudrosti

Job je među nama

U središtu Knjige o Jobu, toga po mnogočemu neobičnoga spisa, jest pravedni Job kojega, po Božjemu dopuštenju, satan udara strašnim patnjama i tako ga stavlja na kušnju. Sve se vrti oko mučnoga pitanja kako pravedni Bog može dopustiti da pravednik bude tako teško kušan. Teološkim rječnikom, Jobova se knjiga bavi teškim pitanjem teodiceje, opravdanosti vjere u Boga naočigled takve nepravde. Taj problem nije svojstven samo Bibliji, već je tema brojnih spisa staroga Orijenta. Nije isključeno da je autor Jobove knjige poznavao te tekstove i da je općeljudski problem obradio u svjetlu objave. Pritom je zanimljivo što ni glavni junak Job nije Židov, već čovjek iz zemlje Usa (Job 1, 1), »najugledniji među svim istočnjacima« (1, 3). U knjizi se također spominju nemanji koje su živjele u Egiptu a ne i Izrelu (Behemot = nilski konj; Levijatan = krokodil - usp. Job 40, 15-32). Knjizi o Jobu slični su tekstovi »Čovjek i Bog«, a pogotovo »Sumerski Job« (oko 2000. pr. Kr.), u kojemu se neki neimenovani čovjek žali na svoju patnju i moli božanstvo da ga izbavi. Molitva mu biva uslišana i on zbog toga slavi božanstvo. Tu je i »Babilonski Job« (oko 12. st. pr. Kr.) te »Babilonska teodiceja« (1000-800. pr. Kr.).

Čitatelj koji Jobovu knjigu čita prvi put odmah će osjetiti da je riječ o vrlo uspјelom književnom djelu. Ostat će očaran snagom njegova jezika kao i bogatstvom slike i metafora. Zbog svega toga Job se oduvijek ubrajao među velika djela svjetske literature. Taj je spis snažno nadahnjivao brojne umjetnike. No čitatelj će prije svega ostati pod snažnim dojmom teološkoga izazova toga spisa i neće moći zaobići pitanje: Odakle tome čovjeku snaga da izdrži sve te patnje, a još više, odakle mu hrabrost da tako odlučno uđe u obračun s Bogom, iznoseći protiv njega i najteže optužbe? S druge strane, čovjek vjernik baš iz teoloških razloga počinje suočjećati s Jobom. Jer, upravo vjernik osjeća kako svijet i danas podsjeća na kaotično stanje u kojemu dominira patnja i smrt, iako je izišao iz Božje stvoriteljske ruke. I danas, kao i u Jobovo vrijeme, često trijumfiraju okrutnost i zloča moćnika nad nemoću pravednih, dok se čini da se Bog zatvorio u šutnju. Čitajući Joba, svaki vjernik se nalazi pred novim izazovom gledi svoje vlastite vjere, pitajući se o razlozima i opravdanosti svoga vjerovanja. Zato je ta knjiga i danas jednako aktualna.

33. tjedan, 162. dan čitanja, ponedjeljak, 17. srpnja 2017.

Job 1-8 Dj 2,37-3,10

Je li Bog pravedan?

Joba knjiga ponajprije svjedoči o krizi dotadašnjeg uzročno-posljedičnoga pogleda na ljudski život. Jobovi priatelji u razgovoru s njime nastupaju kao tipični predstavnici mudrosnoga učenja prema kojemu pravednika u životu prati dobro, a bezbožnika zlo. Zato ga oni uporno pokušavaju nagovoriti da prizna svoju krivnju kojom je zaslužio takvu patnju. No kroz duge razgovore, koji bivaju sve oštiri, postaje jasno kako oni zapravo nemaju odgovora na problem Jobova života. Njihova mudrost ne može dalje. Nasuprot njima, Job se kune na svoju pravednost, predbacujući štoviše Bogu samovolju i zloporabu njegove svemogućnosti (Job 9, 22-24). No u traženju odgovora on ne okreće leđa Bogu, već polagano postaje spreman prihvatići njegovu volju koju doduše ne razumije: »Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi i posljednji će on nad zemljom ustatik« (19, 25). Tu rečenicu Händel je ovjekovječio u čuvenom oratoriju »Mesija«, a kršćanska ju je tradicija shvatila u smislu nade u uskrsnuće. Potpuna prekretnica dolazi u 28. poglavljtu koje daje odgovor na pitanje što je prava mudrost. To je uvijek samo Božja osobina, a u čovjekovu se životu očituje kao »strah Gospodnjik« (28, 28).

Božja svemogućnost

Vrhunac Knjige o Jobu predstavljaju Božji govor (Job 38-41), u kojima se Bog javlja Jobu iz oluje. No on ne odgovara izravno na njegova neugodna pitanja. Njegova dva govora sastoje se od 40 vlastitih retoričkih pitanja o 10 kozmičkih tema, pri čemu Bog naglašava svoju svemoć i ljepotu svojih djela. Nakon toga, Job u dvama kratkim odgovorima (40, 4-5 i 42, 2-6) prekida svoju optužbu na Božju adresu i priznaje svoju ljudsku ograničenost. Pritom je važno da Bog ničim na dovodi u pitanje Jobovu pravednost, dakle ne daje pravo njegovim priateljima, već samo naglašava kako je za čovjeka neshvatljiva veličina njegova djelovanja. Na veliko iznenađenje, Job se zadovoljava takvim Božjim odgovorom, iako nije ništa rečeno o smislu patnje. Čini se da Jobova knjiga želi reći upravo to kako je smisao Božjega djelovanja za čovjeka neshvatljiv, a odgovor na pitanje teodiceje nemoguć. Možda se glavnom porukom može smatrati to što se Bog javlja patniku Jobu. Dakle, čovjek ni u patnji nije zaboravljen od Boga.

Knjiga o Jobu

I. PROSLOV

I. PROSLOV

1 Bijaše nekoć u zemlji Usu čovjek po imenu Job. Bio je to čovjek neporočan i pravedan: bojao se Boga i klonio zla. ²Rodilo mu se sedam sinova i tri kćeri. ³Imao je sedam tisuća ovaca, tri tisuće deva, pet stotina jarmova goveda, pet stotina magarica i veoma mnogo služinčadi. Čovjek taj bijaše najugledniji među svim istočnjacima. ⁴Sinovi su njegovi običavali naizmjence pripredavati gozbe kod jednoga od njih, svaki u svoj dan, te su pozivali svoje tri sestre da jedu i piju s njima. ⁵A kad bi se izredali s gozbama, Job bi ih pozvao na očišćenje. Uranio bi izjutra i prinio paljenice za svakog od njih; mislio je: "Tko zna nisu li mi sinovi grijesili i u srcu Boga hulili!" Tako je Job svagda činio.

Job na kušnji

⁶Jednoga dana dođu sinovi Božji da stanu pred Jahvu, a među njima pristupi i Satan. ⁷Jahve tad upita Satana: "Odakle dolaziš?" - "Evo prođoh zemljom i obiđoh je", odgovori on. ⁸Nato će Jahve: "Nisi li zapazio slugu moga Joba? Njemu na zemlji nema ravna. Čovjek je to neporočan i pravedan, boji se Boga i kloni zla!" ⁹A Satan odgovori Jahvi: "Zar se Job uzalud Boga boji? ¹⁰Zar nisi ogradio njega, kuću mu i sav posjed njegov? Blagoslovio si djelo njegovih ruku, stoka mu se namnožila po zemlji. ¹¹Ali pruži jednom ruku i dirni mu u dobra: u lice će te prokleti!" ¹²"Neka ti bude! - reče Jahve Satanu. - Sa svime što ima radi što ti drago; samo ruku svoju na nj ne diži." I Satan ode ispred lica Jahvina.

¹³Jednoga dana, dok su Jobovi sinovi i kćeri jeli i pili vino u kući najstarijeg brata, ¹⁴dođe glasnik k Jobu i reče: "Tvoji su volovi orali a magarice pokraj njih pasle, ¹⁵kad iznenada Sabejci navališe na njih i oteše ih, pobivši momke oštrim mačem. Jedini ja utekoh da ti ovo javim." ¹⁶Dok je on još to govorio, dođe drugi i reče: "Oganj Božji udari s neba, spali tvoje ovce i pastire te ih proždrije. Jedini ja utekoh da ti javim." ¹⁷Dok je još govorio, dođe treći i reče: "Kaldejci navališe sa tri čete na

tvoje deve i oteše ih, pobivši momke oštim mačem. Jedini ja utekoh da ti javim." ¹⁸Dok je ovaj još govorio, dođe četvrti i reče: "Tvoji su sinovi i kćeri jeli i pili vino u kući najstarijeg brata. ¹⁹I gle, vjetar se silan diže iz pustinje, udari na sva četiri ugla kuće, obori je na djecu te ona zaglaviše. Jedini ja utekoh da ti javim."

²⁰Tad ustade Job, razdrije haljinu na sebi, obrija glavu pa ničice pade na zemlju, pokloni se ²¹i reče:

"Gol izidoh iz krila majčina,
gol ću se onamo i vratiti.

Jahve dao, Jahve oduzeo!

Blagoslovljeno ime Jahvino!"

²²Uza sve to, nije sagriješio Job niti je kakvu ludost protiv Boga izustio.

2 Jednoga dana dođu opet sinovi Božji da stanu pred Jahvu, a među njima pristupi i Satan. ²Jahve tad upita Satana: "Odakle dolaziš?" - "Evo prođoh zemljom i obiđoh je", odgovori on. ³Nato će Jahve: "Nisi li zapazio slugu moga Joba? Njemu na zemlji nema ravna. Čovjek je to neporočan i pravedan: boji se Boga i kloni zla! On je još postojan u neporočnosti, pa si me uzalud izazvao da ga upropastim." ⁴A Satan odvrati: "Koža za kožu! Sve što čovjek ima dat će za život. ⁵Ali pruži ruku, dotakni se kosti njegove i mesa: u lice će te prokleti!" ⁶"Neka ti bude! - reče Jahve Satanu. - U tvojoj je ruci; život mu samo sačuvaj!" ⁷I Satan ode ispred lica Jahvina.

On udari Joba zlim prištem od tabana do tjemena. ⁸Job uze crijepli da se struže njime i sjede u pepeo. ⁹Tada mu njegova žena reče: "Zar si još postojan u neporočnosti? Prokuni Boga i umri!" ¹⁰Job joj odgovori: "Brbljaš kao luđakinja! Kad od Boga primamo dobro, zar da onda i зло ne primimo?" U svemu tome Job nije sagriješio svojim usnama.

¹¹U to čuše tri Jobova prijatelja za sve nevolje koje ga zadesiše; svaki se zaputi iz svoga kraja - Elifaz iz Temana, Bildad iz Šuaha, Sofar iz Naama - i odlučiše da odu zajedno ožaliti ga i utješiti. ¹²A kad su izdaleka upravili oči na njega, nisu ga prepoznali. Tad udariše u plač; svaki razdrije svoju haljinu i

Knjiga o Jobu

I. PROSLOV

II. DIJALOG

prosu prah po glavi. ¹³Potom sjedoše kraj njega na zemlju i ostadoše tako sedam dana i sedam noći. Nijedan mu ne progovori ni riječi, jer vidješe da je velika njegova bol.

II. DIJALOG

1. PRVI NIZ BESJEDA

Job proklinje dan kada se rodio

3 Napokon otvori Job usta i prokle dan svoj;
²poče svoju besedu i reče:
³"O, ne bilo dana kad sam se rodio
i noći što javi: 'Začeo se dječak!'
⁴U crnu tminu dan taj nek se prometne!
S visina se njega Bog ne spominjao,
svjetlost sunčeva ne svijetlila mu više!
⁵Mrak i sjena smrtna o nj se otimali,
posvema ga tmina gusta prekrila,
pomrčine dnevne stravom ga morile!
⁶O, da bi ga tama svega presvojila,
nek' se ne dodaje danima godine,
nek' ne ulazi u brojenje mjeseci!
⁷A noć ona bila žalosna dovjeka,
ne čulo se u njoj radosno klicanje!
⁸Prokleni je oni štono dan proklinju
i Levijatana probudit' su kadri!
⁹Pomrčale zvijezde njezina svanuća,
zaludu se ona vidjelu nadala,
i zorinih vjeđa ne gledala nigda!
¹⁰Što mi od utrobe ne zatvori vrata
da sakrije muku od mojih očiju!
¹¹Što nisam mrtav od krila materina,
što ne izdahnuh izlazeć' iz utrobe?
¹²Čemu su me dva koljena prihvatile
i dojke dvije da me nejaka podoje?
¹³U miru bih vječnom počivao sada,
spavao bih, pokoj svoj bih uživao
¹⁴s kraljevima i savjetnicima zemlje
koji su sebi pogradili grobnice,
¹⁵ili s knezovima, zlatom bogatima,
što su kuće svoje srebrom napunili.
¹⁶Ne bih bio - k'o nedonošče zakopano,

k'o novorođenče što svjetla ne vidje.

¹⁷Zlikovci se više ne obijeste onđe,
iznemogli tamo nalaze počinka.

¹⁸Sužnjeve na miru tamo ostavljaju:
ne slušaju više poviku stražara.

¹⁹Malen onđe leži zajedno s velikim,
rob je slobodan od gospodara svoga.

²⁰Čemu darovati svjetlo nesretniku
i život ljudima zagorčene duše

²¹koji smrt ištu, a ona ne dolazi,
i kao za blagom za njome kopaju?

²²Grobnom bi se humku oni radovali,
klicali od sreće kad bi grob svoj našli.

²³Što će to čovjeku kom je put sakriven,
koga je Bog sa svih strana zapriječio?

²⁴Zato videć' hranu, uzdahnuti moram,
k'o voda se moji razlijevaju krici.

²⁵Obistinjuje se moje strahovanje,
snalazi me, evo, čega god se bojah.

²⁶Pokoja ni mira meni više nema,
u mukama mojim nikad mi počinka."

Pouzdanje u Boga

4 Tad prozbori Elifaz Temanac
i reče:

²"Možeš li podnijeti da ti progovorim?
Ali tko se može uzdržat' od riječi!

³Eto, mnoge ljude ti si poučio,
okrijepio si iznemogle mišice;

⁴riječju svojom klonule si pridizao,
ojačavao si koljena klecava.

⁵A kad tebe stiže, klonuo si duhom,
na tebe kad pade, čitav si se smeо!

⁶Zar pobožnost tvoja nadu ti ne daje,
neporočnost tvoja životu ufanje?

⁷Tâ sjeti se: nevin - propade li kada?
Kada su zatrvi bili pravednici?

⁸Iz iskustva zborim: nesrećom tko ore
i nevolju sije, nju će i požeti.

⁹Od daha Božjega oni pogibaju,
na gnjevni mu disaj nestaju sa zemlje.

¹⁰Rika lavlja, urlik leopardov
krše se k'o zubi u lavića.

¹¹Lav ugiba jer mu nesta plijena,

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

rasuli se mladi lavičini.
¹²Tajna riječ se meni objavila,
šapat njen je uho moje čulo.
¹³Noću, kada snovi duh obuzmu
i san dubok kad na ljude pada,
¹⁴strah i trepet mene su svladali,
kosti moje žestoko se stresle.
¹⁵Dah mi neki preko lica prođe,
digoše se dlake na mom tijelu.
¹⁶Stajao je netko - lica mu ne poznah -
ali likom bješe pred očima mojim.
Posvuda tišina; uto začuh šapat:
¹⁷Zar je smrtnik koji pred Bogom pravedan?
Zar je čovjek čist pred svojim
Stvoriteljem?
¹⁸Ni slugama svojim više ne vjeruje,
i anđele svoje za grijeh okrivljuje -
¹⁹kako ne bi onda goste stanova glinenih
kojima je temelj u prahu zemaljskom.
Gle, kao moljce njih sveudilj satiru:
²⁰od jutra do mraka u prah pretvore,
nestaju zasvagda - nitko i ne vidi.
²¹Iščupan je kolčić njihova šatora,
pogibaju skoro, mudrost ne spoznavši.'

5 Ded zazivlji! Zar će ti se tko odazvat?
Kojem li se svecu misliš sad obratit?
²Doista, budalu njegov bijes ubija,
luđaka će sasvim skončat ljubomora.
³Bezumnika vidjeh kako korijen pušta,
al' prokletstvo skoro na kuću mu pade.
⁴Njegovi su sinci daleko od spasa,
njih nezaštićene na Vratima tlače.
⁵Ljetinu njihovu pojedoše gladni,
sam Bog ju je njima oteo iz usta,
a žedni hlepe za njihovim dobrima.
⁶Ne, opaćina ne izbjija iz zemlje,
nit' nevolja iz tla može nići sama,
⁷nego čovjek rađa muku i nevolju
kao što let orlov teži u visinu.
⁸Al' ja bih se ipak Bogu utekao
i pred njime stvar bih svoju razložio.
⁹Nedokučiva on djela silna stvori,
čudesa koja se izbrojiti ne mogu.
¹⁰On kišom rosi po svem licu zemljiju

i vodu šalje da nam polja natapa.
¹¹Da bi ponižene visoko digao,
da bi ojađene srećom obdario,
¹²redom ruši ono što lukavci smisle,
što god započeli, on im izjalovi.
¹³On hvata mudre u njihovu lukavstvu,
naume spletkara obraća u ništa.
¹⁴Posred bijela dana zapadnu u tamu,
pipaju u podne kao usred noći.
¹⁵On iz njinih ralja izbavlja jadnika,
iz silničkih ruku diže siromaha.
¹⁶Tako se pokaže nada nevoljniku,
i nepravda mora zatvoriti usta.
¹⁷Da, blago čovjeku koga Bog odbaci!
Stoga ti ne prezri karanje Svesilnog!
¹⁸On ranjava, ali i ranu povija,
udara i svojom zacjeljuje rukom.
¹⁹Iz šest će nevolja tebe izbaviti,
ni u sedmoj zlo te dotaknuti neće.
²⁰U gladi, od smrti on će te spasiti,
a u ratu, oštru će te otet maču.
²¹Biču zla jezika uklonit će tebe,
ispred otimača bez straha ćeš biti.
²²Suši i studeni ti ćeš se smijati
i od divljih zvijeri strahovati nećeš.
²³Sklopit' ti ćeš savez s kamenjem na njivi,
zvjerad divlja s tobom u miru će biti.
²⁴U šatoru svome mir ćeš uživati,
dom svoj kad pohodiš
netaknut će stajat.
²⁵Koljeno ćeš svoje gledat' gdje se množi
i potomstvo gdje ti kao trava raste.
²⁶U grob ti ćeš leći kada budeš zreo,
kao što se žito snosi kad dozori.
²⁷Sve motrismo ovo: istina je živa!
zato sve za dobro svoje ti poslušaj."

Pogođeni čovjek jedini zna svoju nevolju

6 A Job progovori
i reče:
²"O, kad bi sejad moj izmjeriti mog'o,
a nevolje moje stavit' na tezulju!
³Teže one jesu od svega pijeska morskog,
i stoga mi riječi zastraniti znaju."

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

⁴Strijele Svesilnoga u mojoj su mesu,
Ijuti otrov njihov ispija mi dušu,
Božje se strahote oborile na me.
⁵Tâ, kraj svježe trave njače li magarac,
muče li goveče kraj punih jasala?
⁶Zar hranu bljutavu jedemo bez soli?
Zar kakove slasti ima u bjelancu?
⁷Al' ono što mi se gadilo dotaći,
to mi je sada sva hrana u bolesti.
⁸O, da bi se molba moja uslišala,
da mi Bog ispunji ono čem se nadam!
⁹O, kada bi me Bog uništiti htio,
kada bi mahnuo rukom da me satre!
¹⁰Za mene bi prava utjeha to bila,
klicati bih mog'o u mukama teškim
što se ne protivljah odluci Svetoga.
¹¹Zar snage imam da mogu čekati?
Radi kakve svrhe da ja duže živim?
¹²Zar je snaga moja k'o snaga kamena,
zar je tijelo moje od mjedi liveo?
¹³Na što se u sebi osloniti mogu?
Zar mi svaka pomoć nije uskraćena?
¹⁴Tko odbija milost bližnjemu svojemu,
prezreo je strah od Boga Svesilnoga.
¹⁵Kao potok me iznevjeriše braća,
kao bujice zimske svoje korito.
¹⁶Od leda mutne vode im se nadimlju,
'bujaju od snijega što se topit' stao;
¹⁷al u doba sušno naskoro presahnu,
od žege ishlape tada iz korita.
¹⁸Karavane zbog njih skreću sa putova,
u pustinju zađu i u njoj se gube.
¹⁹Karavane temske očima ih traže,
putnici iz Šebe nadaju se njima.
²⁰A kad do njih dođu, nađu se u čudu,
jer su se u nadi svojoj prevarili.
²¹U ovom ste času i vi meni takvi:
vidjeste strahotu pa se preplašite.
²²Rekoh li vam možda: 'Darujte mi štogod,
poklonite nešto od svojega blaga;
²³iz šake dušmanske izbavite mene,
oslobodite me silnikova jarma?'
²⁴Vi me poučite, pa ču ušutjeti,
u čem je moj prijestup, pokažite meni.

²⁵O, kako su snažne besjede iskrene!
Al' kamo to vaši smjeraju prijekori?
²⁶Mislite li možda prekoriti riječi?
Tâ u vjetar ide govor očajnikov!
²⁷Nad sirotom kocku zar biste bacali
i sa prijateljem trgovali svojim?
²⁸U oči me sada dobro pogledajte,
paž'te neću li vam slagati u lice.
²⁹Povucite riječ! Kakve li nepravde!
Povucite riječ, neporočan ja sam!
³⁰Zar pakosti ima na usnama mojim?
Zar nesreću svaku okusio nisam?
7 Nije l' vojska život čovjekov na zemlji?
Ne provodi l' dane poput najamnika?
²Kao što trudan rob za hladom žudi,
poput nadničara štono plaću čeka,
³mjeseci jada tako me zapadoše
i noći su mučne meni dosuđene.
⁴Liježuć' mislim svagda: 'Kada ču ustati?'
A dižuć se: 'Kada večer dočekati!'
I tako se kinjim sve dok se ne smrkne.
⁵Pūt moju crvi i blato odjenuše,
koža na meni puca i raščinja se.
⁶Dani moji brže od čunka prodoše,
promakoše hitro bez ikakve nade.
⁷Spomeni se: život moj je samo lahor
i oči mi neće više vidjet' sreće!
⁸Prijateljsko oko neće me gledati;
pogled svoj u mene upro si te sahnem.
⁹Kao što se oblak gubi i raspline,
tko u Šeol siđe, više ne izlazi.
¹⁰Domu svome natrag ne vraća se nikad,
njegovo ga mjesto više ne poznaje.
¹¹Ustima ja svojim stoga branit' neću,
u tjeskobi duha govorit ču sada,
u gorčini duše ja ču zajecati.
¹²Zar sam more ili neman morska,
pa si stražu nada mnom stavio?
¹³Kažem li: 'Na logu ču se smirit',
ležaj će mi olakšati muke',
¹⁴snovima me prestravljuješ tada,
prepadaš me viđenjima mučnim.
¹⁵Kamo sreće da mi se zadavit'
Smrt mi je od patnja mojih draža.

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

¹⁶ Ja ginem i vječno živjet neću;
 pusti me, tek dah su dani moji!
¹⁷ Što je čovjek da ga toliko ti cijeniš,
 da je srcu tvojem tako prirastao
¹⁸ i svakoga jutra da njega pohodiš
 i svakoga trena da ga iskušavaš?
¹⁹ Kada ćeš svoj pogled skinuti sa mene
 i dati mi barem pljuvačku progušat'²⁰?
²⁰ Ako sam zgriješio, što učinih tebi,
 o ti koji pomno nadzireš čovjeka?
Zašto si k'o metu mene ti uzeo,
 zbog čega sam tebi na teret postao?
21 Zar prijestupa moga ne možeš podnijeti
 i ne možeš prijeći preko krivnje moje?
Jer, malo će proći i u prah ču leći,
 ti ćeš me tražiti, al' me biti neće."

Neumitnost božanske pravde

8 Bildan iz Šuaha progovori tad
i reče:
²"Dokad ćeš jošte govoriti tako,
 dokle će ti riječ kao vihor biti?
³Tâ zar može Bog pravo pogaziti,
 može li pravdu izvrnut' Svesilni?
⁴Ako mu djeca tvoja sagriješiše,
 preda ih zato bezakonju njinu.
⁵Al' ako Boga potražiš iskreno
 i od Svesilnog milost ti izmoliš;
⁶ako li budeš čist i neporočan,
 odsad će svagda on nad tobom bdjeti
 i obnovit će kuću pravedniku.
⁷Bit će malena tvoja sreća prošla
 prema budućoj što te očekuje.
⁸No pitaj samo prošle naraštaje,
 na mudrost pređa njihovih pripazi.
⁹Od jučer mi smo i ništa ne znamo,
 poput sjene su na zemlji nam dani.
¹⁰Oni će te poučit' i reći ti,
 iz srca će svog izvući besjede:
¹¹Izvan močvare zar će rogoz nići?
 Zar će bez vode trstika narasti?
¹²Zeleni se sva, al' i nekošena
 usahne prije svake druge trave.
¹³To je kob svakog tko Boga zaboravi;

tako propada nada bezbožnika:
¹⁴Nit je tanana njegovo uzdanje,
 a ufanje mu kuća paukova.
¹⁵Nasloni li se, ona mu se ljudi,
 prihvati li se, ona mu se ruši.
¹⁶Zeleni se i sav na suncu buja,
 vrt su mu cio mladice prerasle.
¹⁷Svojim korijenjem krš je isprepleo
 te život crpe iz živa kamena.
¹⁸A kad ga s mjesta njegova istrgnu,
 ono ga nijeće: 'Nikada te ne vidjeh!'
¹⁹I evo gdje na putu sada trune
 dok drugo bilje već niče iz zemlje.
²⁰Ne, Bog neće odbacit' neporočne,
 niti će rukom poduprijet' opake.
²¹Smijeh će ti opet ispuniti usta,
 s usana će odjeknuti klicanje.
²²Dušmane će ti odjenut' sramota
 i šatora će nestat' zlikovačkog."

Djela apostolska

I. CRKVA U JERUZALEMU

Prva obraćenja

³⁷Kad su to čuli, duboko potreseni rekoše Petru i drugim apostolima: "Što nam je činiti, braćo?" ³⁸Petar će im: "Obratite se i svatko od vas neka se krsti u ime Isusa Krista da vam se oproste greši i primit ćete dar, Duha Svetoga. ³⁹Ta za vas je ovo obećanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka, koje pozove Gospodin Bog naš."

⁴⁰I mnogim je drugim riječima još svjedočio i hrabrio ih: "Spasite se od naraštaja ovog opakog!" ⁴¹I oni prigrliše riječ njegovu i krstiše se te im se u onaj dan pridruži oko tri tisuće duša.

Prva kršćanska zajednica

⁴²Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.

⁴³Strahopštovanje obuzimaše svaku dušu: apostoli su činili mnoga čudesa i znamenja.

⁴⁴Svi koji prigrliše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. ⁴⁵Sva bi imanja i dobra prodali porazdijelili svima kako bi tko trebao.

⁴⁶Svaki bi dan jednodušno i postojano hrlili u Hram, u kućama bi lomili kruh te u radosti i prostodušnosti srca zajednički uzimali hranu

⁴⁷hvaleći Boga i uživajući naklonost svega naroda. Gospodin je pak danomice zajednici pridruživao spasenike.

Ozdravljenje hromoga

3 Petar i Ivan uzlazili su u Hram na devetu molitvenu uru. ²Upravo su donosili nekog čovjeka, hroma od majčine utrobe; njega bi svaki dan postavljali kod hramskih vrata, zvanih Divna, da prosi milostinju od onih koji ulaze u Hram. ³On ugleda Petra i Ivana upravo kad zakoračiše u Hram te zamoli milostinju. ⁴Petar ga zajedno s Ivanom prodorno pogleda i reče: "Pogledaj u nas!" ⁵Dok ih je molečivo motrio očekujući od njih nešto dobiti, ⁶reče mu Petar: "Srebra i zlata nema u mene, ali što imam - to ti dajem: u ime Isusa Krista Nazarećanina hodaj!" ⁷I uhvativši ga za desnu ruku, pridiže ga: umah mu omočaše noge i gležnjevi ⁸pa skoči, uspravi se, stane hodati te uđe s njima u Hram hodajući, poskakujući i hvaleći Boga. ⁹Sav ga narod vidje kako hoda i hvali Boga. ¹⁰Razabraše da je to on - onaj koji je na Divnim vratima Hrama prosio milostinju - i ostadoše zapanjeni i izvan sebe zbog onoga što se s njim dogodilo.

33. tjedan,
163. dan čitanja, utorak, 18. srpnja
2017.

Job 9-15
Dj 3,11-4,22

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

Božja pravednost i ljudsko pravo

9 Job progovori
i reče:

²"Zaista, dobro ja znadem da je tako:
kako da pred Bogom čovjek ima pravo?
³Ako bi se tkogod htio preti s njime,
odvratio mu ne bi ni jednom od tisuću.
⁴Srcem on je mudar, a snagom svesilan,
i tko bi se njemu nekažnjeno opro?
⁵On brda premješta, a ona to ne znaju,
u jarosti svojoj on ih preokreće.
⁶Pokreće on zemlju sa njezinim mjestima,
iz temelja njene potresa stupove.
⁷Kad zaprijeti suncu, ono se ne rađa,
on pečatom svojim i zvijezde pečati.
⁸Jedini on je nebesa razapeo
i pučinom morskom samo on hodao.
⁹Stvorio je Medvjede i Oriona,
Vlašiće i zvijezda na južnome nebu.
¹⁰Tvorac on je djela silnih, nepojmljivih
čudesa koja se izbrojiti ne mogu.
¹¹Ide pored mene, a ja ga ne vidim;
evo, on prolazi - ja ga ne opažam.
¹²Ugrabi li što, tko će mu to priječit,
i tko ga pitat smije: 'Što si učinio?'
¹³Bog silni srdžbu svoju ne opoziva:
pred njim poniču saveznici Rahaba.
¹⁴Pa kako onda da njemu odgovorim,
koju riječ da protiv njega izaberem?
¹⁵I da sam u pravu, odvratio ne bih,
u suca svojega milost bih molio.
¹⁶A kad bi se na zov moj i odazvao,
vjerovao ne bih da on glas moj sluša.
¹⁷Jer, za dlaku jednu on mene satire,
bez razloga moje rane umnožava.
¹⁸Ni časa jednoga predahnut' mi ne da,
nego mene svakom gorčinom napaja!
¹⁹Ako je na snagu - tâ on je najjači!
Ako je na pravdu - tko će njega na sud?
²⁰Da sam i prav, usta bi me osudila,
da sam i nevin, zlim bi me proglašila.
²¹A jesam li nevin? Ni sam ne znam više,
moj je život meni sasvim omrzao!
²²Jer, to je svejedno; i zato ja kažem:

nevina i grešnika on dokončava.

²³I bić smrtni kad bi odjednom ubijo ...
ali on se ruga nevolji nevinih.

²⁴U zemlji predanoj u šake zlikovaca,
on oči sucima njezinim zastire.
Ako on to nije, tko je drugi onda?

²⁵Od skoroteče su brži moji dani,
bježe daleko, nigdje dobra ne videć.'

²⁶K'o čamci od rogoza hitro promiču,
k'o orao na plijen kada se zaleti.

²⁷Kažem li: zaboravit će jadikovku,
razvedrit će lice i veselo biti,

²⁸od mojih me muka groza obuzima,
jer znadem da me ti ne držiš nevinim.

²⁹Ako li sam grešan,
tâ čemu onda da zalud mučim sebe.

³⁰Kad bih i sniježnicom sebe ja isprao,
kad bih i lugom ruke svoje umio,

³¹u veću bi me nečist opet gurnuo,
i moje bi me se gnušale haljine!

³²Nije čovjek k'o ja da se s njime pravdam
i na sud da idem s njim se parničiti.

³³Niti kakva suca ima među nama
da ruke svoje stavi na nas dvojicu,

³⁴da šibu njegovu od mene odmakne,
da užas njegov mene više ne plaši!

³⁵Gоворит ћу ipak bez ikakva straha,
jer ja nisam takav u svojim očima!

10 Kad mi je duši život omrznuo,
nek' mi tužaljka poteče slobodno,
zborit će u gorčini duše svoje.

²Reću ћu Bogu: Nemoj me osudit!
Kaži mi zašto se na me obaraš.

³Tâ što od toga imaš da me tlačiš,
da djelo ruku svojih zabacuješ,
da pomažeš namjerama opakih?

⁴Jesu li u tebe oči tjelesne?
Zar ti vidiš kao što čovjek vidi?

⁵Zar su ti dani k'o dani smrtnika
a kao ljudski vijek tvoje godine?

⁶Zbog čega krivnju moju istražuješ
i grijehe moje hoćeš razotkriti,

⁷kad znadeš dobro da sam nedužan,
da ruci tvojoj izmaknut ne mogu?

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

⁸Tvoje me ruke sazdaše, stvoriše,
zašto da me sada opet raščiniš!
⁹Sjeti se, k'o glinu si me sazdao
i u prah ćeš me ponovo vratiti.
¹⁰Nisi li mene k'o mljeko ulio
i učinio da se k'o sir zgrušam?
¹¹Kožom si me i mesom odjenuo,
kostima si me spleo i žilama.
¹²S milošću si mi život darovao,
bržljivo si nad mojim bdio dahom.
¹³Al' u svom srcu ovo si sakrio,
znam da je tvoja to bila namjera:
¹⁴da paziš budno hoću li zgrijšeši
i da mi grijeh ne prođe nekažnjeno.
¹⁵Ako sam grešan, onda teško meni,
ako li sam prav, glavu ne smijem dići -
shrvan sramotom, nesrećom napojen!
¹⁶Ispravim li se, k'o lav me nagoniš,
snagu svoju okušavaš na meni,
¹⁷optužbe nove na mene podižeš,
jarošću većom na mene usplamtиш
i sa svježim se četama obaraš.
¹⁸Iz utrobe što si me izvukao?
O, što ne umrijeh: vidjeli me ne bi,
¹⁹bio bih k'o da me ni bilo nije,
iz utrobe u grob bi me stavili.
²⁰Mog su života dani tako kratki!
Pusti me da se još malo veselim
²¹prije nego što na put bez povratka,
u zemlju tame, zemlju sjene smrtne,
²²u zemlju tmine guste i meteža,
gdje je svjetlost slična noći najcrnjoj."

Job treba da prizna mudrost Božju

11 Sofar iz Naama progovori tad
i reče:
²"Zar na riječi mnoge da se ne odvrati?
Zar će se brbljavac još i opravdati?
³Zar će tvoje trice ušutkati ljude,
zar će ruganje ostat' neizrugano?
⁴Rekao si: 'Nauk moj je neporočan,
u očima tvojim čist sam i bez ljage.'
⁵Ali kada bi Bog htio progovorit'
i otvorit usta da ti odgovori

⁶kada bi ti tajne mudrosti otkrio
koje um nijedan ne može doumit',
znao bi da ti za grijeha račun ište.
⁷Možeš li dubine Božje proniknuti,
dokučiti savršenstvo Svesilnoga?
⁸Od neba je više: što još da učiniš?
Od Šeola dublje: što još da mudruješ?
⁹Duže je od zemlje -
šire je od mora!
¹⁰Ako se povuče, ako te pogradi,
ako na sud preda, tko će mu braniti?
¹¹Jer on u čovjeku prozire prijevaru,
vidi opačinu ako i ne gleda.
¹²Čovjek se bezuman obraća k pameti
i divlji magarac uzdi se pokori.
¹³Ako li srce svoje ti uspraviš
i ruke svoje pružiš prema njemu,
¹⁴ako li zloču iz ruku odbaciš
i u šatoru svom ne daš zlu stana,
¹⁵čisto ćeš čelo moći tad podići,
čvrst ćeš biti i bojati se nećeš.
¹⁶Svojih se kušnja nećeš sjećat' više
kao ni vode koja je protekla.
¹⁷Jasnije će tvoj život sjat' no podne,
tmina će se obratit' u svanuće.
¹⁸U uzdanju svom živjet ćeš sigurno
i zaštićen počivat ćeš u miru.
¹⁹Kad legneš, nitko te buniti neće;
mnogi će tvoju tražiti naklonost.
²⁰A zlikovcima ugasnut će oči,
neće im više biti utočišta:
izdahnut', bit će jedina im nada."

Mudrost se Božja očituje u djelima njegove moći

12 Job progovori
i reče:
²"Uistinu, vi ste cvijet naroda,
sa vama će izumrijeti mudrost.
³Al' i ja znam k'o i vi misliti,
ni u čemu od vas gori nisam:
tko za stvari takve ne bi znao?
⁴Prijateljima sam svojim ja na podsmijeh
što zazivam Boga da mi odgovori!

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

Na podsmijeh ja sam - pravednik neporočan!
⁵Prezirat' je nesretnika - sretni misle, udariti treba onog što posrće!
⁶Dotle su na miru šatori pljačkaša, izazivači Boga žive bezbrižno kao da Boga u šaci svojoj drže!
⁷Ali pitaj zvijeri, i poučit će te; ptice nebeske pitaj, i razjasnit će ti.
⁸Gušteri zemlje to će ti protumačit', ribe u moru ispripovjedit će ti.
⁹Od stvorenja sviju, koje ne bi znalo da je sve to Božja ruka učinila?!
¹⁰U ruci mu leži život svakog bića i dah životvorni svakog ljudskog tijela.
¹¹Zar uhom mi ne sudimo besjedu k'o što kušamo nepcem okus jela?
¹²Sjedine mudrost donose čovjeku, a s vijekom dugim umnost mu dolazi.
¹³Ali u Njemu mudrost je i snaga, u Njemu savjet je i sva razumnost.
¹⁴Što razgradi, sagradit neće nitko, kog zatvori, nitko ne oslobađa.
¹⁵Ustavi li vodu, suša nastaje; pusti li je, svu zemlju ispremetne.
¹⁶Jer u njemu je snaga i sva mudrost, njegov je prevaren i varalica.
¹⁷On savjetnike lišava razbora, suce pametne udara bezumljem.
¹⁸On otpasuje pojas kraljevima i užetom im vezuje bokove.
¹⁹On bosonoge tjera svećenike i mogućnike sa vlasti obara.
²⁰On diže riječ iz usta rječitima i starcima pravo rasuđivanje.
²¹On sasiplje prezir po plemićima i junacima bedra raspasuјe.
²²On dubinama razotkriva tmine i sjenu smrtnu na svjetlo izvodi.
²³On diže narod pa ga uništava, umnoži ga a potom iskorijeni.
²⁴On zaluduje vladare naroda te po bespuću lutaju pustinjskom
²⁵i pipaju u tmini bez svjetlosti glavinjajući poput pijanaca.

13 Očima svojim sve to ja vidje, ušima svojim čuh i razumjeh.
²Sve što vi znate znadem to i ja, ni u čemu od vas gori nisam.
³Zato, zborit' moram sa Svesilnim, pred Bogom svoj razlog izložiti.
⁴Jer, kovači laži vi ste pravi, i svi ste vi zaludni lječnici!
⁵Kada biste bar znali šutjeti, mudrost biste svoju pokazali!
⁶Dokaze mi ipak poslušajte, razlog mojih usana počujte.
⁷Zar zbog Boga govorite laži, zar zbog njega riječi te prijevarne?
⁸Zar biste pristrano branit' htjeli Boga, zar biste mu htjeli biti odvjetnici?
⁹Zar bi dobro bilo da vas on ispita? Zar biste ga obmanuli k'o čovjeka?
¹⁰Kaznom preteškom on bi vas pokarao poradi potajne vaše pristranosti.
¹¹Zar vas veličanstvo njegovo ne plaši i zar vas od njega užas ne spopada?
¹²Razlozi su vam od pepela izreke, obrana je vaša obrana od blata.
¹³Umuknite sada! Dajte da govorim, pa neka me poslije snađe što mu drago.
¹⁴Zar da meso svoje sam kidam zubima? Da svojom rukom život upropošćujem?
¹⁵On me ubit' može: nade druge nemam već da pred njim svoje držanje opravdam.
¹⁶I to je već zalog mojega spasenja, jer bezbožnik pred nj ne može stupiti.
¹⁷Pažljivo mi riječi poslušajte, nek' vam prodre u uši besjeda.
¹⁸Gle: ja sam pripremio parnicu, jer u svoje sam pravo uvjeren.
¹⁹Tko se sa mnom hoće parničiti? - Umuknut ću potom te izdahnut'.
²⁰Dvije mi molbe samo ne uskrati da se od tvog lica ne sakrivam:
²¹digni s mene tešku svoju ruku i užasom svojim ne straši me.
²²Tada me pitaj, a ja ću odgovorat';

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

ili ja da pitam, ti da odgovaraš.
²³Koliko počinih prijestupa i grijeha?
Prekršaj mi moj pokaži i krivicu.
²⁴Zašto lice svoje kriješ sad od mene,
zašto u meni vidiš neprijatelja?
²⁵Zašto strahom mučiš list vjetrom
progonjen,
zašto se na suhu obaraš slamčicu?
²⁶O ti, koji mi gorke pišeš presude
i teretiš mene grijesima mladosti,
²⁷koji si mi noge u klade sapeo
i koji bdiš nad svakim mojim korakom
i tragove stopa mojih ispituješ!
²⁸Život mi se k'o trulo drvo raspada,
k'o haljina što je moljci izjedaju!

14 Čovjek koga je žena rodila
kratka je vijeka i pun nevolja.
²K'o cvijet je nikao i vene već,
poput sjene bježi ne zastajuć'.
³Na takva, zar, ti oči otvaraš
i pred se na sud ga izvodiš?
⁴Tko će čisto izvuć' iz nečista?
Nitko!
⁵Pa kad su njegovi dani odbrojeni,
kad mu broj mjeseci o tebi ovise,
kad mu granicu stavљaš neprijelaznu,
⁶skinji s njega pogled da počinut' može,
poput najamnika da svoj dan uživa.
⁷Tâ ni drvu nije nada sva propala,
posjećeno, ono opet prozeleni
i mladice nove iz njega izbiju.
⁸Ako mu korijen i ostari u zemlji,
ako mu se panj i sasuši u prahu,
⁹očutjevši vodu, ono će propupat'
i pustiti grane kao stablo novo.
¹⁰Al' kad čovjek umre, ostaje pokošen,
kad smrtnik izdahne, gdje li je on tada?
¹¹Može sva voda iz mora ispariti
i presahnut' rijeke, isušit posvema',
¹²al' čovjek kad legne, ne ustaje više,
dok nebesa bude, neće se podići,
od sna se svojega probuditi neće.
¹³O, kad bi me htio skriti u Šeolu,
zakloniti me dok srdžba ti ne mine,

dâti mi rok kad ćeš me se spomenuti,
¹⁴- jer, kad umre čovjek, zar
uskrsnut' može? -
čekao bih te sve dane vojske svoje
dok ne bi došao da mi smjenu dadeš.
¹⁵Zvao bi me, a ja bih se odazvao:
zaželio si se djela svojih ruku.
¹⁶A sad nad svakim mojim vrebaš korakom,
nijednog mi grijeha nećeš oprostiti,
¹⁷u vreći si prijestup moj zapečatio
i krivicu moju svu si zapisao.
¹⁸Vaj! K'o što se jednom uruši planina,
k'o što se hridina s mjesta svog odvali,
¹⁹k'o što voda kamen s vremenom istroši,
a pljusak bujicom zemlju svu sapere,
tako uništavaš nadu u čovjeku.
²⁰Oborio si ga - on ode za svagda,
nagrđena lica, otjeran, odbačen.
²¹Djecu mu poštiju - o tom ništa ne zna;
ako su prezrena - o tom ne razmišlja.
²²On jedino pati zbog svojega tijela,
on jedino tuži zbog svojeg života."

2. DRUGI NIZ BESJEDA

Job sebe osuđuje svojim govorom

15 Elifaz Temanac progovori tad
i reče:
²"Zar šupljom naukom odgovara mudrac
i vjetrom istočnim trbuš napuhuje?
³Zar on sebe brani riječima ispraznim,
besjedama koje ničem ne koriste?
⁴Još više ti činiš: ništiš strah od Boga,
pred njegovim licem pribranost ukidaš.
⁵Tvoje riječi krivicu tvoju odaju,
poslužio si se jezikom lukavih,
⁶vlastita te usta osuđuju, ne ja,
protiv tebe same ti usne svjedoče.
⁷Zar si prvi čovjek koji se rodio?
Zar si na svijet prije bregova došao?
⁸Zar si tajne Božje ti prisluškivao
i mudrost čitavu za se prisvojio?
⁹Što ti znadeš, a da i mi ne znamo,
što ti razumiješ, a da to ne shvaćamo?

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

¹⁰Ima među nama i sijedih i starih
kojima je više ljeta no tvom ocu.
¹¹Zar su ti utjehe Božje premalene
i blage riječi upućene tebi?
¹²Što te srce tvoje tako slijepo goni
i što tako divlje prevrćeš očima
¹³kad proti Bogu jarost svoju okrećeš,
a iz usta takve riječi ti izlaze!
¹⁴Što je čovjek da bi čist mogao biti?
Zar je itko rođen od žene pravedan?
¹⁵Gle, ni u svece se On ne pouzdava,
oku njegovu ni nebesa čista nisu,
¹⁶a kamoli to biće gadno i buntovno,
čovjek što k'o vodu pije opačinu!
¹⁷Mene sad poslušaj, poučit' te hoću,
što god sam vidjeh, ispričat' ti želim,
¹⁸i ono što naučavahu mudraci
ne tajeć' što su primili od pređa
¹⁹kojima je zemlja ova bila dana
kamo tuđin nije nikada stupio.
²⁰Zlikovac se muči cijelog svoga vijeka,
nasilniku već su ljeta odbrojena.
²¹Krik strave svagda mu u ušima jeći,
dok miruje, na njeg baca se razbojnik.
²²Ne nada se da će izbjegći tminama
i znade dobro da je maču namijenjen,
²³strvinaru da je kao plijen obećan.
On znade da mu se dan propasti bliži.
²⁴Nemir i tjeskoba na njeg navaljuju,
k'o kralj spremjan na boj na nj se
obaraju.
²⁵On je protiv Boga podizao ruku,
usuđivao se prkosit' Svesilnom
²⁶Ohola je čela na njega srljao,
iza štita debela dobro zaklonjen.
²⁷Lice mu bijaše obloženo salom
a bokovi pretilinom otežali.
²⁸Razrušene je zaposjeo gradove
i kućišta nastanio napuštena.
Srušit će se ono što za sebe sazda;
²⁹cvasti mu neće, već rasuti se blago,
sjena mu se neće po zemlji širiti.
³⁰On se tami više izmaknuti neće,
opržit će oganj njegove mladice,
u dahu plamenih usta nestat će ga.

³¹U taštinu svoju neka se ne uzda,
jer će mu ispravnost biti svom
nagradom.
³²Prije vremena će svenut' mu mladice,
grane mu se nikad neće zazelenjet'.
³³Kao loza, grozd će stresat' svoj nezreo,
poput masline pobacit će cvatove.
³⁴Da, bezbožničko je jalovo koljeno,
i vatra proždire šator podmitljivca.
³⁵Koji zlom zanesu, rađaju nesreću
i prijevaru nose u utrobi svojoj."

Djela apostolska

I. CRKVA U JERUZALEMU

Petrova besjeda

¹¹Kako se pak on držao Petra i Ivana, sav se narod zapanjen strča k njima u trijem zvani Salomonov. ¹²Kada to vidje Petar, obrati se narodu: "Izraelci, što se ovomu čudite? Ili što nas gledate kao da smo svojom snagom ili pobožnošću postigli da ovaj prohoda? ¹³Bog Abrahamov, Izakov i Jakovljev, Bog otaca naših, proslavi slugu svoga, Isusa kojega vi predadoste i kojega se odrekoste pred Pilatom kad već bijaše odlučio pustiti ga. ¹⁴Vi se odrekoste Sveca i Pravednika, a izmoliste da vam se daruje ubojica. ¹⁵Začetnika života ubiste. Ali Bog ga uskrisi od mrtvih, čemu smo mi svjedoci."

¹⁶"I po vjeri u njegovo ime, to je ime dalo snagu ovomu kojega gledate i poznate: vjera u Njega vratila je ovomu potpuno zdravlje naočigled vas sviju."

¹⁷"I sada, braćo, znam da ste ono uradili iz neznanja kao i glavari vaši. ¹⁸Ali Bog tako ispuni što unaprijed navijesti po ustima svih proroka: da će njegov Pomazanik trpjeti.

¹⁹Pokajte se dakle i obratite da se izbrišu grijesi vaši ²⁰pa od Gospodina dodu vremena rashlade te on pošalje vama unaprijed namijenjenog Pomazanika, Isusa."

²¹Njega treba da nebo pridrži do vremena uspostave svega što obeća Bog na usta svetih proroka svojih odvijeka."

²²"Mojsije tako reče: Proroka poput mene od vaše braće podignut će vam Gospodin, Bog vaš. Njega slušajte u svemu što vam god reče. ²³I svaka duša koja ne posluša toga proroka, neka se iskorijeni iz naroda."

²⁴"I svi Proroci koji su - od Samuela dalje - govorili, također su navijestili ove dane."

²⁵"Vi ste sinovi proroka i Saveza koji sklopi Bog s ocima vašim govoreći Abrahamu: Potomstvom će se tvojim blagoslovljati sva plemena zemlje. ²⁶Vama najprije podiže Bog Slugu svoga i posla ga blagoslovljati vas da se svatko obrati od opaćina svojih."

Petar i Ivan pred Vijećem

4 Dok su oni još govorili narodu, priđu im svećenici, hramski zapovjednik i saduceji, ²ozvoljeni što uče narod i navješćuju - u Isusu - uskrsnuće od mrtvih; 3pograbe ih i bace u tamnicu do sutra jer već bijaše večer. ⁴Ipak mnogi od onih koji su čuli Riječ, povjerovali su te broj vjernika poraste nekako do pet tisuća.

⁵Sutradan se sastadoše u Jeruzalemu glavari, starješine i pismoznaci - ⁶i veliki svećenik Ana, i Kajfa, i Ivan, i Aleksandar, i svi od roda velikosvećeničkoga. ⁷Izvedoše apostole pred se pa ih stadoše ispitivati: "Kojom snagom ili po kojem imenu vi to učinistete?"

⁸Onda Petar pun Duha Svetoga reče: "Glavari narodni i starješine! ⁹Zar mi danas odgovaramo zbog dobra djela učinjena bolesnu čovjeku? Po kome je ovaj spašen? ¹⁰Neka bude znano svima vama i svemu narodu Izraelovu: po imenu Isusa Krista Nazarećanina, kojega ste vi raspeli, a kojega Bog uskrisi od mrtvih! Po njemu ovaj stoji pred vama zdrav! ¹¹On je onaj kamen koji vi graditelji odbaciste, ali koji postade kamen zaglavni. ¹²I nema ni u kome drugom spasenja. Nema uistinu pod nebom drugoga imena dana ljudima po kojemu se možemo spasiti."

¹³Kad vidješe neustrašivost Petrovu i Ivanovu, a znajući da su to ljudi nepismeni i neuki, bijahu u čudu; znali su ih, da bijahu s Isusom, ali ¹⁴videći gdje s njima stoji izlijеčeni čovjek, nisu mogli ništa protusloviti. ¹⁵Stoga zapovjediše da izadu iz vijećnice pa stadoše raspravljati: ¹⁶"Što ćemo s tim ljudima? Ta učinili su očit znak, poznat svim Jeruzalemcima, ne možemo ga nijekati; ¹⁷ali da se još više ne razglasiti u narod, zaprijetimo im da nikomu živom o tom imenu više ne govore."

¹⁸Pozvaše ih i zapovjediše im da podnjipošto ne zbole niti naučavaju u ime Isusovo. ¹⁹Ali im Petar i Ivan odgovoriše: "Sudite je li pred Bogom pravo slušati radije vas nego Boga. ²⁰Mi doista ne možemo ne govoriti što vidjesmo i čusmo." ²¹Ali oni ne našavši kako da ih kazne, opet im zaprijete pa ih otpuste poradi naroda jer su svi slavili Boga zbog onoga što se dogodilo. ²²Jer čovjeku na kom se dogodi čudo ozdravljenja bijaše više od četrdeset godina.

33. tjedan,
164. dan čitanja, srijeda, 19. srpnja
2017.

Job 16-23
Dj 4,23-37

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

O nepravdi ljudskoj i pravdi Božjoj

16 Job progovori
i reče:

- ²"Koliko se takvih naslušah besjeda,
kako ste mi svi vi mučni tješioci!
³Ima li kraja tim riječima ispraznim?
Što te goni da mi tako odgovaraš?
⁴I ja bih mogao k'o vi govoriti
da vam je duša na mjestu duše moje;
i ja bih vas mog'o zasuti riječima
i nad sodbom vašom tako kimat'
glavom;
⁵i ja bih mogao ustima vas hrabrit',
i ne bih žalio trud svojih usana.
⁶Al' ako govorim, patnja se ne blaži,
ako li zašutim, zar će me minuti?
⁷Zlopakost me sada shrvala posvema,
čitava se rulja oborila na me.
⁸Ustao je proti meni da svjedoči
i u lice mi se baca klevetama.
⁹Jarošću me svojom razdire i goni,
škrgućuć' Zubima obara se na me.
Moji protivnici sijeku me očima,
¹⁰prijeteći, na mene usta razvaljuju,
po obrazima me sramotno čuškaju,
u čoporu svi tad navaljuju na me.
¹¹Da, zločudnicima Bog me predao,
u ruke opakih on me izručio.
¹²Mirno življah dok On ne zadrma mnome,
za šiju me ščepa da bi me slomio.
¹³Uze me za bilje i strijelama osu,
nemilosrdno mi bubrege probode
i mojom žuči zemlju žednu natopi.
¹⁴Na tijelu mi ranu do rane otvara,
kao bijesan ratnik nasrće na mene.
¹⁵Tijelo sam golo u kostrijet zašio,
zario sam čelo svoje u prašinu.
¹⁶Zapalilo mi se sve lice od suza,
sjena tamna preko vjeđa mi je pala.
¹⁷A nema nasilja na rukama mojim,
molitva je moja bila uvijek čista.
¹⁸O zemljo, krvi moje nemoj sakriti
i kriku mom ne daj nigdje da počine.
¹⁹Odsad na nebu imam ja svjedoka,

u visini gore moj stoji branitelj.

- ²⁰Moja vika moj je odvjetnik kod Boga
dok se ispred njega suze moje liju:
²¹o, da me obrani u parbi mojoj s Bogom
ko što smrtnik brani svojega bližnjega.
²²No životu mom su odbrojena ljeta,
na put bez povratka meni je krenuti.

17 Daha mi nestaje, gasnu moji dani
i za mene već se skupljaju grobari.

- ²Rugači su evo mene dohvatali,
od uvreda oka sklopiti ne mogu.
³Stoga me zaštiti i budi mi jamcem
kad mi nitko u dlan neće da udari.
⁴Jer, srca si njina lišio razuma
i dopustiti im nećeš da opstanu.
⁵K'o taj što imanje dijeli drugovima,
a djeci njegovoj dotle oči gasnu,
⁶narodima svim sam na ruglo postao,
onaj kom u lice svatko pljunut' može.
⁷Od tuge vid mi se muti u očima,
poput sjene moji udovi postaju.
⁸Začudit će se zbog toga pravednici,
na bezbožnika će planuti čestiti;

⁹neporočni će na svom ustrajat' putu,
čovjek čistih ruku ojačat će još više.

¹⁰Hajde, svi vi, nećete li opet počet',
tâ među vama ja mudra ne nalazim!

¹¹Minuli su dani, propale zamisli,
želje srca moga izjalovile se.

¹²'U noći najcrnjoj, dan se približava;
blizu je već svjetlo što tminu izgoni.'

¹³A meni je nuda otići u Šeol
i prostrijeti sebi ležaj u mrklini.

¹⁴Dovikujem grobu: 'Oče moj rođeni!'
a crve pozdravljam: 'Mati moja, sestro!'

¹⁵Ali gdje za mene ima jošte nade?
Sreću moju tko će ikada vidjeti?

¹⁶Hoće li u Šeol ona sa mnom sići
da u prahu zajedno otpočinemo?"

Gnjev ne može ništa protiv pravde

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

18 Bildad iz Šuaha progovori tad i reče:

2 "Kada kaniš obuzdat' svoje besjede?
Opameti se sad da razgovaramo!
3 Zašto nas držiš za stoku nerazumnu,
zar smo životinje u tvojim očima?
4 O ti, koji se od jarosti razdireš,
hoćeš li da zemlja zbog tebe opusti
da iz svoga mjesta iskoče pećine?
5 Al' ugasit će se svjetlost opakoga,
i neće mu sjati plamen na ognjištu.
6 Potamnjet će svjetlo u njegovu šatoru
i nad njime će se utrnut' svjetiljka.
7 Krepki mu koraci postaju sputani,
o vlastite on se spotiče namjere.
8 Jer njegove noge vode ga u zamku,
i evo ga gdje već korača po mreži.
9 Tanka mu je zamka nogu uhvatila,
i evo, užeta čvrsto ga pritežu.
10 Njega vreba omča skrivena na zemlji,
njega čeka klopka putem kojim hodi.
11 Odasvuda strahovi ga prepadaju,
ustopice sveudilj ga proganjaju.
12 Glad je požderala svu snagu njegovu,
nesreća je uvijek o njegovu boku.
13 Boleština kobna kožu mu razjeda,
prvenac mu smrti nagriza udove.
14 Njega izvlače iz šatora njegova
da bi ga odveli vladaru strahota.
15 U njegovu stanu tuđinac stanuje,
po njegovu domu prosipaju sumpor.
16 Odozdo se suši njegovo korijenje,
a odozgo grane sve mu redom sahnu.
17 Spomen će se njegov zatrti na zemlji,
njegovo se ime s lica zemlje briše.
18 Iz svjetlosti njega u tminu tjeraju,
izagnat' ga hoće iz kruga zemaljskog.
19 U rodu mu nema roda ni poroda,
nit' preživjela na njegovu ognjištu.
20 Sudba je njegova Zapad osupnula,
i čitav je Istok obuzela strepnja.
21 Evo, takav usud snalazi zlikovca
i dom onog koji ne priznaje Boga."

Vjera u pravednikovo konačno izbavljenje

19 Job progovori i reče:

2 "Tâ dokle ćete mučit' dušu moju,
dokle ćete me riječima satirat'?
3 Već deseti put pogrdiste mene
i stid vas nije što me zlostavljate.
4 Pa ako sam zastranio doista,
na meni moja zabluda ostaje.
5 Mislite li da ste me nadjačali
i krivnju moju da ste dokazali?
6 Znajte: Bog je to mene pritisnuo
i svojom me je on stegnuo mrežom.
7 Vičem: 'Nasilje!' - nema odgovora;
vapijem - ali za me pravde nema.
8 Sa svih strana put mi je zagradio,
sve staze moje u tminu zavio.
9 Slavu je moju sa mene skinuo,
sa moje glave strghuo je krunu.
10 Podsjeca me odasvud te nestajem;
k'o drvo, nadu mi je iščupao.
11 Raspalio se gnjev njegov na mene
i svojim me drži neprijateljem.
12 U bojnom redu pristižu mu čete,
putove proti meni nasipaju,
odasvud moj opkoljavaju šator.
13 Od mene su se udaljila braća,
otudili se moji pozhanici.
14 Nestade bližnjih mojih i znanaca,
gosti doma mog zaboraviše me.
15 Sluškinjama sam svojim kao stranac,
neznanac sam u njihovim očima.
16 Slugu zovnem, a on ne odgovara
i za milost ga moram zaklinjati.
17 Moj je ženi dah moj omrznuo,
gadim se djeci vlastite utrobe.
18 I deranima na prezir tek služim,
ako se dignem, rugaju se meni.
19 Pouzdanicima sam svojim mrzak,
protiv mene su oni koje ljubljah.
20 Kosti mi se za kožu prilijepiše,
osta mi jedva koža oko zuba.
21 Smilujte mi se, prijatelji moji,
jer Božja me je ruka udarila.

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

²²Zašto da me k'o Bog sam progonite,
zar se niste moga nasitili mesa?
²³O, kad bi se riječi moje zapisale
i kad bi se u mjad tvrdi urezale;
²⁴kad bi se željeznim dlijetom i olovom
u spomen vječan u stijenu uklesale!
²⁵Ja znadem dobro: moj Izbavitelj živi
i posljednji će on nad zemljom ustati.
²⁶A kad se probudim, k sebi će me dići:
iz svoje ču puti tad vidjeti Boga.
²⁷Njega ja ču kao svojega gledati,
i očima mojim neće biti stranac:
za njime srce mi čezne u grudima.
²⁸Kad kažete: 'Kako ćemo ga goniti?
Koji ćemo razlog protiv njega naći?',
²⁹mača tad se bojte: grijehu mač je kazna.
Saznat ćete tada da imade suda!"

Pravda nikoga ne izuzima

20 Sofar iz Naamata progovori tad
i reče:
²"Misli me tjeraju da ti odgovorim,
i zato u meni vri to uzbuđenje
³dok slušam ukore koji me sramote,
al' odgovor mudar um će moj već naći.
⁴Zar tebi nije od davnine poznato,
otkad je čovjek na zemlju stavljen bio,
⁵da je kratka vijeka radost opakoga,
da kao tren prođe sreća bezbožnička.
⁶Pa ako stasom i do neba naraste,
ako mu se glava dotakne oblaka,
⁷poput utvare on zauvijek nestaje;
koji ga vidješe kažu: 'Gdje je sad on?'
⁸Kao san bez traga on se rasplinjuje,
nestaje ga kao prividjenja noćnog.
⁹Nijedno ga oko više gledat neće,
niti će ga mjesto njegovo vidjeti
¹⁰Njegovu će djecu gonit' siromasi:
rukama će svojim vraćati oteto.
¹¹Kosti su njegove bujale mladošću;
gle, zajedno s njome pokošen je sada.
¹²Zlo bijaše slatko njegovim ustima
te ga je pod svojim jezikom skrивao;
¹³sladio se pazec' da ga ne proguta

i pod nepcem svojim zadržavao ga.
¹⁴Ali hrana ta mu trune u utrobi,
otrovom zmijskim u crijevima postaje.
¹⁵Blago progutano mora izbljuvati.
Bog će ga istjerat' njemu iz utrobe.
¹⁶Iz zmijine glave otrov je sisao:
sada umire od jezika gujina.
¹⁷Potoke ulja on gledat' više neće,
ni vidjet' gdje rijekom med i
mljeku teku.
¹⁸Vratit će dobitak ne okusivši ga,
neće uživat' u plodu trgovine.
¹⁹Jer je sirotinju gnjeo i tlačio,
otimao kuće koje ne sazida,
²⁰jer ne bješe kraja požudi njegovo,
njegova ga blaga neće izbaviti.
²¹Jer mu proždrljivost ništa ne poštedi,
ni sreća njegova dugo trajat neće.
²²Sred izobilja u škripcu će se naći,
svom će snagom na nj se oboriti bijeda.
²³I dok hranom bude trbuš svoj punio,
Bog će na nj pustiti jarost svoga gnjeva,
sasut' dažd strelica na meso njegovo.
²⁴Ako i izmakne gvozdenom oružju,
luk će mјedeni njega prostrijeliti.
²⁵Strijelu bi izvuk'o, al' mu probi leđa,
a šiljak blistavi viri mu iz žuči.
Kamo god krenuo, strepnje ga vrebaju,
²⁶na njega tmine sve tajom očekuju.
Vatra ga ništi, ni od kog zapaljena,
i proždire sve pod njegovim šatorom.
²⁷Gle, nebo krivicu njegovu otkriva
i čitava zemlja na njega se diže.
²⁸Njegovu će kuću raznijeti poplava,
otplaviti je u dan Božje jarosti.
²⁹Takvu sudbinu Bog priprema zlikovcu
i takvu baštinu on mu dosuđuje."

Činjenice govore suprotno

21 Job progovori
i reče:
²"Slušajte, slušajte dobro što ču reći,
utjehu mi takvu barem udijelite.
³Otrpite da riječ jednu ja izrečem,

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

kad završim, tad se rugajte slobodno.
⁴Zar protiv čovjeka dižem ja optužbu?
 Kako da strpljenje onda ne izgubim?
⁵Pogledajte na me: užas će vas spopast',
 rukom čete svoja zakloniti usta;
⁶pomislim li na to, prestravim se i sam
 i čitavim svojim tad protrnem tijelom.
⁷Zašto na životu ostaju zlikovci
 i, što su stariji, moćniji bivaju?
⁸Potomstvo njihovo s njima napreduje
 a izdanci im se množe pred očima.
⁹Strah nikakav kuće njihove ne mori
 i šiba ih Božja ostavlja na miru.
¹⁰Njihovi bikovi plode pouzdano,
 krave im se tele i ne jalove se.
¹¹K'o jagnjad djeca im slobodno skakuću,
 veselo igraju njihovi sinovi.
¹²Oni pjevaju uz harfe i bubnjeve
 i vesele se uz zvukove svirale.
¹³Dane svoje završavaju u sreći,
 u Podzemlje oni silaze spokojno.
¹⁴A govorili su Bogu: 'Ostavi nas,
 ne želimo znati za tvoje putove!
¹⁵Tâ tko je Svesilni da njemu služimo
 i kakva nam korist da ga zazivamo?'
¹⁶Zar svoju sreću u ruci ne imahu,
 makar do Njega ne drže ništa oni?
¹⁷Zar se luč opakog kada ugasila?
 Zar se na njega oborila nesreća?
 Zar mu u gnjevu svom On skroji
 sudbinu?
¹⁸Zar je kao slama na vjetru postao,
 kao pljeva koju vihor svud raznosi?
¹⁹Hoće l' ga kaznit' Bog u njegovoј djeci?
 Ne, njega nek' kazni da sam to osjeti!
²⁰Vlastitim očima nek' rasap svoj vidi,
 neka se napije srdžbe Svesilnoga!
²¹Tâ što poslije smrti on za dom svoj mari
 kad će se presjeć' niz njegovih
 mjeseci?
²²Ali tko će Boga učiti mudrosti,
 njega koji sudi najvišim bićima?
²³Jedan umire u punom blagostanju,
 bez briga ikakvih, u potpunom miru,

²⁴bokova od pretiline otežalih
 i kostiju sočne moždine prepunih.
²⁵A drugi umire s gorčinom u duši,
 nikad nikakve ne okusivši sreće.
²⁶Obojica leže zajedno u prahu,
 crvi ih jednakо prekrivaju oba.
²⁷O, znam dobro kakve vaše su namjere,
 kakve zlosti protiv mene vi snujete.
²⁸Jer pitate: 'Gdje je kuća plemićeva,
 šator u kojem stanovahu opaki?'
²⁹Niste li na cesti putnike pitali,
 zar njihovo svjedočanstvo ne primate:
³⁰Opaki je u dan nesreće pošteđen
 i u dan Božje jarosti veseo je.'
³¹Al' na postupcima tko će mu predbacit'
 i tko će mu vratit' što je počinio?
³²A kad ga na kraju na groblje odnesu,
 na grobni mu humak postavljaju stražu.
³³Lake su mu grude zemlje u dolini
 dok za njime ide čitavo pučanstvo.
³⁴O, kako su vaše utjehe isprazne!
 Kakva su prijevara vaši odgovori!"

3. TREĆI NIZ BESJEDA

Bog kažnjava samo u ime pravde

22 Elifaz Temanac progovori tad
 i reče:
²"Zar Bogu koristan može biti čovjek?
 Tâ tko je mudar, sebi samom koristi.
³Zar je Svesilnom milost što si pravedan
 i zar mu je dobit što si neporočan?
⁴Ili te zbog tvoje pobožnosti kara
 i zato se hoće s tobom parničiti?
⁵Nije l' to zbog zloće tvoje prevelike
 i zbog bezakonja kojim broja nema?
⁶Od braće si brao nizaštō zaloge
 i s golih si ljudi svlačio haljine;
⁷ti nisi žednoga vodom napojio,
 uskraćivao si kruh izgladnjelima;
⁸otimao si od siromaha zemlju
 da bi na njoj svog nastanio ljubimca;
⁹puštao si praznih ruku udovice
 i siročadi si satirao ruku.

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

¹⁰Eto zašto tebe mreže sad sapinju,
zašto te strahovi muče iznenadni.
¹¹Svetlost ti mrak posta i ništa ne vidiš,
vode su duboke tebe potopile.
¹²Zar Bog nije u visini nebeskoj
i zar zvijezdama tjeme on ne vidi?
¹³Ali ti kažeš: 'Što Bog može znati?
Kroz oblak tmasti zar što razabire?
¹⁴Oblaci pogled njegov zaklanaju,
i rubom kruga on hoda nebeskog.'
¹⁵Tâ kaniš li se drevnog držat' puta
kojim su išli ljudi nepravedni?
¹⁶Prije vremena nestadoše oni,
bujica im je temelje raznijela.
¹⁷Zborahu Bogu: 'Nas se ti ostavi!
Što nam Svesilni učiniti može?'

¹⁸A on im je dom punio dobrima
makar do njega ne držahu ništa.
¹⁹Videć' im propast, klikću pravednici,
neporočni se njima izruguju:
²⁰Gle, propadoše protivnici naši,
što od njih osta, vatra im proždrije!"
²¹S Bogom ti se sprijatelji i pomiri,
i vraćena će ti opet biti sreća.
²²Ded prihvati Zakon iz njegovih usta,
u srce svoje riječ njegovu usadi.
²³Ako se raskajan vratiš Svesilnome
i nepravdu iz svog šatora odstraniš,
²⁴tad ćeš odbaciti zlato u prašinu
i ofirsko blago u šljunak potočni.
²⁵Svesilni će postat' tvoje suho zlato,
on će biti tvoje gomile srebrene.
²⁶Da, Svesilni bit će tvoje radovanje,
i lice ćeš k Bogu dizati slobodno.
²⁷Molit ćeš mu se, i uslišat će tebe,
ispunit ćeš što si mu zavjetovao.
²⁸Što god poduzeo, sve će ti uspjeti,
i putove će ti obasjavat' svjetlost.
²⁹Jer, on ponizuje ponos oholima,
dok u pomoć smjernim očima pritječe.
³⁰Iz nevolje on izbavlja nevinoga;
i tebe će spasiti' tvoje čiste ruke."

Bog je daleko - zlo pobjeđuje

23 Job progovori

i reče:
²"Zar mi je i danas tužaljka buntovna?
Teška mu ruka iz mene vapaj budi:
³o, kada bih znao kako će ga naći,
do njegova kako doprijeti prijestolja,
⁴pred njim parnicu bih svoju razložio,
iz mojih bi usta navrli dokazi.
⁵Rad bih znati što bi meni odvratio
i razumjeti riječ što bi je rekao!
⁶Zar mu treba snage velike za raspru?
Ne, dosta bi bilo da me on sasluša.
⁷U protivniku bi video pravedna,
i parnica moja tad bi pobijedila.
⁸Na istok krenem li, naći ga ne mogu;
pođem li na zapad, ne razabirem ga.
⁹Ištem na sjeveru, al' ga ne opažam;
nevidljiv je ako se k jugu okrenem.
¹⁰Pa ipak, on dobro zna put kojim kročim!
Neka me kuša: čist k'o zlato će izići!
¹¹Noga mi se stopa njegovih držala,
putem sam njegovim išao ne skrećuć';
¹²slušao sam nalog njegovih usana,
pohranih mu riječi u grudima svojim.
¹³Al' htjedne li štogod, tko će ga odvratit'?
Što zaželi dušom, to će ispuniti.
¹⁴Izvršit će što je dosudio meni,
kao i sve drugo što je odlučio!
¹⁵Zbog toga pred njime sav ustravljen
ja sam,
i što više mislim, jače strah me hvata.
¹⁶U komade Bog mi je srce smrvio,
užasom me svega prožeо Svesilni,
¹⁷premda nisam ni u tminama propao,
ni u mraku što je lice moje zastro.

Djela apostolska

I. CRKVA U JERUZALEMU

Molitva u progonstvu

²³Otpušteni, odoše svojima i javiše što im rekoše veliki svećenici i starješine. ²⁴Kad su oni to čuli, jednodušno podigoše glas k Bogu i rekoše:

"Gospodine,
ti si stvorio nebo i zemlju i more
i sve što je u njima!"

²⁵Ti si na usta oca našega, sluge

svoga Davida,
po Duhu Svetom rekao:

Zašto se bune narodi,
zašto puci ludosti sniju?

²⁶Ustaju kraljevi zemaljski,
Knezovi se rote protiv Gospodina
i protiv Pomazanika njegova.

²⁷Rote se, uistinu, u ovome gradu
na svetog Slugu tvoga Isusa,
kog pomaza,

rote se Herod i Poncije Pilat
zajedno s narodima i pucima izraelskim

²⁸da učine što tvoja ruka i tvoja volja
predodredi da se zbude.

²⁹I evo sada, Gospodine,
promotri prijetnje njihove
i daj slugama svojim
sa svom smjelošću navješćivati riječ
tvoju!

³⁰Pruži ruku svoju
da bude ozdravljenja, znamenja i čudesa
po imenu svetoga Sluge tvoga Isusa."

³¹I pošto se pomoliše, potrese se mjesto
gdje bijahu sabrani, i svi se napuniše Duha
Svetoga te stanu navješćivati riječ Božju
smjelo.

Prvotna kršćanska zajednica

³²U mnoštva onih što prigrliše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša. I nijedan od njih nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego im sve bijaše zajedničko. ³³Apostoli pak velikom silom davahu svjedočanstvo o uskrnsnuću Gospodina Isusa i svi uživahu veliku naklonost. ³⁴Doista, nitko među njima nije oskudjevao jer koji bi god posjedovali zemljšta ili kuće, prodavali bi ih i utržak donosili ³⁵i stavljali pred noge apostolima. A dijelilo se svakomu koliko je trebao.

Barnabina plemenitost

³⁶A Josip, od apostola prozvan Barnaba, što znači Sin utjehe, levit, rodom Cipranin, ³⁷posjedovaše jednu njivu; proda je pa doneše novac i postavi pred noge apostolima.

33. tjedan,
165. dan čitanja, četvrtak, 20. srpnja
2017.

Job 24-31
Dj 5,1-16

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

24 Zašto Svesilni ne promatra vremena,
a dane njegove ne vide mu vjernici?
2 Bezbožnici pomicu granice,
otimaju stado i pasu ga.
3 Sirotama odvode magarca,
udovi u zalog vola dižu.
4 Siromahe tjeraju sa puta;
skrivaju se ubogari zemlje.
5 K'o magarci divlji u pustinji
zarana idu da plijen ugrabe:
pustinja im hrani mališane.
6 Po tuđem polju oni pabirče,
paljetkuju vinograd opakog.
7 Goli noće, nemaju haljine,
ni pokrivača protiv studeni.
8 Oni kisnu na planinskom pljusku;
bez skloništa uz hrid se zbijaju.
9 Otkidaju od sise sirotu,
ubogom u zalog dijete grabe.
10 Goli hode, nemaju haljina;
izgladnjeli, tuđe snopljе nose.
11 Oni mlina za ulje nemaju;
ožednjeli, gaze u kacama.
12 Samrtnici hropću iz gradova,
ranjenici u pomoć zazivlju.
Al' na sve to Bog se oglušuje.
13 Ima onih koji mrze svjetlost:
ne priznaju njezinih putova
niti se staza drže njezinih.
14 Za mraka se diže ubojica,
kolje ubogog i siromaha.
U gluhoj se noći lopov skiće
16 a i u tmili provaljuje kuće.
15 Sumrak žudi oko preljubnika:
'Nitko me vidjet neće', kaže on
i zastire velom svoje lice.
16 ^{16b} Za vidjela oni se skrivaju,
oni neće da za svjetlost znaju.
17 Zora im je kao sjena smrtna:
kad zarudi, silan strah ih hvata.
18 Prije nego svane, on već hitro bježi
kloneći se puta preko vinograda.
Njegova su dobra prokleta u zemlji.

19 K'o što vrućina i žega snijeg upija,
tako i Podzemlje proždire grešnike.
20 Zaboravilo ga krilo što ga rodi,
ime se njegovo više ne spominje:
poput stabla zgromljenog je opačina.
21 Ženu nerotkinju on je zlostavlja,
udovici nije učinio dobra.
22 Al' Onaj što snažno hvata nasilnike,
ustaje, a njima sva se nada gasi.
23 Dade mu sigurnost, i on se pouzda;
okom je njegove nadzirao staze.
24 Dignu se za kratko, a onda nestanu,
ruše se i kao svi drugi istrunu,
posjećeni kao glave klasovima."
25 Nije li tako? Tko će me u laž utjerati?
Tko moje riječi poništiti može?"

Himna Božjoj svemogućnosti

25 Bildad iz Šuaha progovori tad i reče:
2"Gospodstvo i strah u njegovo su ruci
i on stvara mir u svojim visinama.
3Zar se njemu čete izbrojiti mogu
i svjetlo njegovo nad kim ne izlazi?
4Pa kako da čovjek prav bude pred Bogom
i od žene rođen kako da čist bude?
5Eto, i mjesec pred njime sjaj svoj gubi,
njegovim očima zvijezde nisu čiste.
6Što reći onda o čovjeku, tom crvu,
o sinu čovjekovu, crviću jadnom?
26 ⁵Pred Bogom mrtvi
pod zemljom dolje strepe,
vode morske dršcu i nemani njine.
6Pred njegovim okom otkriven zja Šeol
i bezdan smrti nema vela na sebi.
7On povrh praznine Sjever razapinje,
on drži zemlju o ništa obješenu.
8On zatvara vodu u svoje oblake,
a oblaci se pod njome ne prodiru.
9On zastire puno lice mjesecjevo
razastirući svoj oblak preko njega.
10On je na vodi označio kružnicu
gdje prestaje svjetlost i tmine počinju.
11Svodu se nebeskom potresu stupovi

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

i premru od straha kada on zaprijeti.

¹²Svojom je snagom on ukrotio more
i neman Rahaba smrvio mudrošću.

¹³Nebesa je svojim razbistrio dahom,
a ruka mu je brzu zmiju probola.

¹⁴Sve to samo djelić je djela njegovih,
od kojih tek slabu jeku mi čujemo.
Ali tko će shvatit' grom njegove moći?"

Bildad govori uprazno

26 Job progovori
i reče:

²"Kako dobro znadeš pomoći nemoćnom
i mišicu iznemoglu poduprijeti!

³Kako dobar savjet daješ neukome;
baš si preveliku mudrost pokazao.

⁴Kome li si ove uputio riječi
i koji duh je iz tebe govorio?"

Nedužni Job poznaje Božju moć

27 Job nastavi svoju besedu
i reče:

²"Živoga mi Boga što mi pravdu krati
i Svesilnog koji dušu mi zagorča:

³sve dok duha moga bude još u meni,
dok mi dah Božji u nosnicama bude,

⁴usne moje neće izustiti zloču
niti će laž kakva doći na moj jezik.

⁵Daleko od mene da vam dadem pravo,
nedužnost svoju do zadnjeg daha branim.

⁶Pravde svoje ja se držim, ne puštam je;
zbog mojih me dana srce korit' neće.

⁷Neka mi dušmana kob opakog snađe,
a mog protivnika udes bezbožnikov!

⁸Čemu se nadati može kad vapije
i kada uzdiže k Bogu dušu svoju?

⁹Hoće li čuti Bog njegove krikove
kada se na njega obori nevolja?

¹⁰Zar će se radovat' on u Svesilnome,
zar će Boga svakog časa zazivati?

¹¹Ali Božju ruku ja ču vam pokazat'
i neću vam sakrit namjere Svesilnog.

¹²Eto, sve ste sami mogli to vidjeti,
što se onda u ispravnosti gubite?"

Sofarova besjeda: prokletnik

¹³"Ovu sudbu Bog dosuđuje opakom,
ovo baštini silnik od Svetogućeg.

¹⁴Ima li sinova mnogo, mač ih čeka,
a porod mu neće imat' dosta kruha.

¹⁵Smrt će sahranit' preživjele njegove
i udovice ih oplakivat neće.

¹⁶Ako i srebra k'o praha nagomila,
ako i nakupi haljina k'o blata,

¹⁷nek' ih skuplja, odjenut će ih pravednik,
ljudi će nedužni podijeliti srebro.

¹⁸Od paučine je kuću sagradio,
kolibicu kakvu sebi diže čuvar:

¹⁹bogat je legao, al' po posljednji put;
kad oči otvori, ničeg više nema.

²⁰Usred bijela dana strava ga spopada,
noću ga oluja zgrabi i odnesе.

²¹Istočni ga vjetar digne i odvuje,
daleko ga baca od njegova mjesta.

²²Bez milosti njime vitla on posvuda,
dok mu ovaj kuša umaći iz ruke.

²³Rukama plješću nad njegovom propašću
i zvižde na njega kamo god došao.

4. POHVALA MUDROSTI

Mudrost je nedostupna čovjeku

28 "Da, srebro ima svoja nalazišta,
a zlato mjesta gdje se pročišćava.

²Ruda željezna iz zemlje se vadi,
a iz rudače rastaljene bakar.

³Ljudi tami postavljaju granice
i kopaju do najvećih dubina
za kamenom u mraku zakopanim.

⁴Čeljad iz tuđine rovove dube
do kojih ljudska ne dopire nogu,
visi njišuć' se, daleko od ljudi.

⁵Krilo zemlje iz kojeg kruh nam niče
kao od vatre sve je razrovano.

⁶Stijene njene safira su skrovišta,
prašina zlatna krije se u njima.

⁷Tih putova ne znaju grabljivice,
jastrebovo ih oko ne opaža.

⁸Zvijeri divlje njima nisu kročile

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

niti je kada lav njima prošao.
⁹Ali na kamen diže čovjek ruku
te iz korijena prevraća planine.
¹⁰U kamenu prokopava prolaze,
oko mu sve dragocjeno opaža.
¹¹Žilama vode on tok zaustavlja;
stvari skrivene nosi na vidjelo.
¹²Ali otkuda nam Mudrost dolazi?
Na kojemu mjestu Razum prebiva?
¹³Čovjek njezina ne poznaje puta,
u zemlji živih nisu je otkrili.
¹⁴Bezdan govori: 'U meni je nema!'
a more: 'Ne nalazi se kod mene!'
¹⁵Zlatom se čistim kupiti ne može,
ni cijenu njenu srebrom odmjeriti;
¹⁶ne mjeri se ona zlatom ofirskim,
ni oniksom skupim pa ni safirom.
¹⁷Sa zlatom, stakлом ne poređuje se,
nit' se daje za sud od suha zlata.
¹⁸Čemu spominjat' prozirac, koralje,
bolje je steći Mudrost no biserje.
¹⁹Što je prema njoj topaz etiopski?
Ni čistim zlatom ne procjenjuje se.
²⁰Ali otkuda nam Mudrost dolazi?
Na kojemu mjestu Razum prebiva?
²¹Sakrivena je očima svih živih;
ona izmiče pticama nebeskim.
²²Propast paklena i Smrt izjavljuju:
'Za slavu njenu mi smo samo čuli.'
²³Jedino je Bog put njen proniknuo,
on jedini znade gdje se nalazi.
²⁴Jer pogledom granice zemlje hvata
i opaža sve pod svodom nebeskim.
²⁵Kad htjede vjetru odredit težinu
i mjerilom svu vodu izmjeriti,
²⁶kad je zakone daždu nametnuo
i oblacima gromovnim putove,
²⁷tad ju je video te izmjerio,
učvrstio i do dna ispitao.
²⁸A potom je rekao čovjeku:
Strah Gospodnji - eto što je mudrost;
'Zla se kloni' - to ti je razumnost."

5. ZAVRŠETAK DIJALOGA

Jobova jadikovka i obrana Minuli dani

29 Job nastavi svoju besedu
i reče:
²"O, da mi je prošle proživjet' mjesecе,
dane one kad je Bog nada mnom bdio,
³kad mi je nad glavom njegov sjao žižak
a kroz mrak me svjetlo njegovo vodilo,
⁴kaо u dane mojih zrelih jeseni
kad s mojim stanom Bog prijateljevaše,
⁵kada uz mene još bijaše Svesilni
i moji me okruživahu dječaci,
⁶kada mi se noge u mlijeku kupahu,
a potokom ulja ključaše mi kamen!
⁷Kada sam na vrata gradska izlazio
i svoju stolicu postavljao na trg,
⁸vidjevi me, sklanjali bi se mladići,
starci bi ustavši stojeći ostali.
⁹Razgovor bi prekidali uglednici
i usta bi svoja rukom zatvarali.
¹⁰Glavarima glas bi sasvim utihnuo,
za nepce bi im se zalijepio jezik.
¹¹Tko god me slušao, blaženim me zvao,
hvalilo me oko kad bi me vidjelo.
¹²Jer, izbavljah bijednog kada je kukao
i sirotu ostavljenu bez pomoći.
¹³Na meni bješe blagoslov izgubljenih,
srcu udovice ja veselje vračah.
¹⁴Pravdom se ja kao haljinom odjenuh,
nepristranost bje mi plaštem i povezom.
¹⁵Bjeh oči slijepcu i bjeh noge bogalju,
¹⁶otac ubogima, zastupnik strancima.
¹⁷Kršio sam zube čovjeku opaku,
pljen sam čupao iz njegovih čeljusti.
¹⁸Gvorah: 'U svom ču izdahnuti gnijezdu,
k'o palma, bezbrojne proživjevši dane.'¹⁹Korijenje se moje sve do vode pruža,
na granama mojim odmara se rosa.
²⁰Pomlađivat će se svagda slava moja
i luk će mi se obnavljati u ruci.'
²¹Slušali su željno što ču im kazati
i šutjeli da od mene savjet čuju.
²²Na riječi mi ne bi ništa dometali

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

i besjede su mi daždile po njima.
²³Za mnom žudjeli su oni k'o za kišom,
otvarali usta k'o za pljuskom ljetnim.
²⁴Osmijeh moj bijaše njima ohrabrenje;
pazili su na vedrinu moga lica.
²⁵Njima ja sam izabirao putove,
kao poglavar ja sam ih predvodio,
kao kralj među svojim kad je četama
kao onaj koji tješi ojađene.

Sadašnja nevolja

30 "A sada, gle, podruguju se mnome
ljudi po ljetima mlađi od mene
kojih oce ne bih bio metnuo
ni s ovčarskim psima stada svojega.
²Ta što će mi jakost ruku njihovih
kad im muževna ponestane snaga
ispijena glađu i oskudicom.
³Glodali su u pustinji korijenje
i čestar opustjelih ruševina.
⁴Lobodu su i s grmlja lišće brali,
kao kruh jeli korijenje žukino.
⁵Od društva ljudskog oni su prognani,
za njima viču k'o za lopovima.
⁶Živjeli su po strašnim jarugama,
po spiljama i u raspuklinama.
⁷Urlik im se iz šikarja dizao;
po trnjacima ležahu stisnuti.
⁸Sinovi bezvrijednih, soj bezimenih,
bičevima su iz zemlje prognani.
⁹Rugalicom sam postao takvima
i njima sada služim kao priča!
¹⁰Gnušaju me se i bježe od mene,
ne ustežu se pljunut' mi u lice.
¹¹I jer On luk mi slomi i satrije me,
iz usta svojih izbacije uzdu.
¹²S desne moje strane rulja ustaje,
noge moje u bijeg oni tjeraju,
put propasti prema meni nasiplju.
¹³Stazu mi ruše da bi me satrli,
napadaju i ne brani im nitko,
¹⁴prolomom oni širokim naviru
i kotrljaju se poput oluje.
¹⁵Strahote sve se okreću na mene,

mojeg ugleda kao vjetra nesta,
poput oblaka iščeznu spasenje.
¹⁶Duša se moja rasipa u meni,
dani nevolje na me se srušili.
¹⁷Noću probada bolest kosti moje,
ne počivaju boli što me glođu.
¹⁸Muka mi je i halju nagrdila
i stegla me k'o ovratnik odjeće.
¹⁹U blato me je oborila dolje,
gle, postao sam k'o prah i pepeo.
²⁰K Tebi vičem, al' Ti ne odgovaraš;
pred Tobom stojim, al' Ti i ne mariš.
²¹Prema meni postao si okrutan;
rukom preteškom na me se obaraš.
²²U vihor me dižeš, nosiš me njime,
u vrtlogu me olujnom kovitlaš.
²³Da, znadem da si me smrti predao,
saborištu zajedničkom svih živih.
²⁴Al' ne pruža li ruku utopljenik,
ne viče li kad padne u nevolju?
²⁵Ne zaplakah li nad nevoljnicima,
ne sažalje mi duša siromaha?
²⁶Sreći se nadah, a dođe nesreća;
svjetlost čekah, a gle, zavi me tama.
²⁷Utroba vri u meni bez prestanka,
svaki dan nove patnje mi donosi.
²⁸Smrknut idem, al' nitko me ne tješi;
ustajem u zboru - da bih kriknuo.
²⁹Sa šakalima sam se zbratimio
i nojevima postao sam drugom.
³⁰Na meni sva je koža pocrnjela,
i kosti mi je sažgala ognjica.
³¹Tužaljka mi je ugodila harfu,
svirala mi glas narikača ima.

Jobova obrana

31 Sa svojim očima savez sam sklopio
da pogledat neću nijednu djevicu.
²A što mi je Bog odozgo dosudio,
kakva mi je baština od Svesilnoga?
³Tâ nije li nesreća za opakoga,
a nevolja za one koji zlo čine?
⁴Ne proniče li on sve moje putove,

Knjiga o Jobu

II. DIJALOG

ne prebraja li on sve moje korake?
⁵Zar sam ikad u društvu laži hodio,
 zar mi je nogu k prijevari hitjela?
⁶Nek' me na ispravnoj mjeri Bog izmjeri
 pa će uvidjeti neporočnost moju!
⁷Ako mi je korak s puta kad zašao,
 ako mi se srce za okom povelo,
 ako mi je ljaga ruke okljala,
⁸neka drugi jede što sam posijao,
 neka sve moje iskorijene izdanke!
⁹Ako mi zavede srce žena neka,
 ako za vratima svog bližnjeg kad
 vrebah,
¹⁰neka moja žena drugom mlin okreće,
 neka s drugim svoju podijeli postelju!
¹¹Djelo bestidno time bih počinio,
 zločin kojem pravda treba da presudi,
¹²užego vatru što žeže do Propasti
 i što bi svu moju sažgala ljetinu.
¹³Ako kada prezreh pravo sluge svoga
 il' služavke, sa mnom kad su se parbili,
¹⁴što ču učiniti kada Bog ustane?
 Što ču odvratit' kad račun zatraži?
¹⁵Zar nas oba on ne stvori u utrobi
 i jednak sazda u krilu majčinu?
¹⁶Ogluših li se na molbe siromaha
 ili rasplakah oči udovičine?
¹⁷Jesam li kada sam svoj jeo zalogaj
 a da ga nisam sa sirotom dijelio?
¹⁸Tâ od mladosti k'o otac sam mu bio,
 vodio sam ga od krila materina!
¹⁹Zar sam beskućnika video bez odjeće
 ili siromaha kog bez pokrivača
²⁰a da mu bedra ne blagosloviše mene
 kad se runom mojih ovaca ogrija?
²¹Ako sam ruku na nevina podigao
 znajući' da mi je na vratima branitelj,
²²nek' se rame moje od pleća odvali
 i neka mi ruka od lakta otpadne!
²³Jer strahote Božje na mene bi pale,
 njegovu ne bih odolio veličanstvu.
²⁴Zar sam u zlato pouzdanje stavio
 i rekao zlatu: 'Sigurnosti moja!'

²⁵Zar sam se veliku blagu radovao,
 bogatstvima koja su mi stekle ruke?
²⁶Zar se, gledajući sunce kako blista
 i kako mjesec sjajni nebom putuje,
²⁷moje srce dalo potajno zavesti
 da bih rukom njima poljubac poslao?
²⁸Grijeh bi to bio što za sudom vapije,
 jer Boga višnjega bih se odrekao.
²⁹Zar se obradovah nevolji dušmana
 i likovah kad ga je zlo zadesilo,
³⁰ja koji ne dadoh griješiti jeziku,
 proklinjući ga i želeći da umre?
³¹Ne govorahu li ljudi mog šatora:
 'Tâ koga nije on mesom nasitio'?
³²Nikad nije stranac vani noćivao,
 putniku sam svoja otvarao vrata.
³³Zar sam grijeha svoje ljudima tajio,
 zar sam u grudima skrivao krivicu
³⁴jer sam se plašio govorkanja mnoštva
 i strahovao od prezira plemenskog
 te sam mučao ne prelazeć' svoga praga?
³⁵O, kad bi koga bilo da mene sasluša!
 Posljednju sam svoju riječ ja izrekao:
na Svesilnom je sad da mi odgovori!
 Nek' mi optužnicu napiše protivnik,
³⁶i ja ču je nosit' na svome ramenu,
 čelo ču njome k'o krunom uresit'.
³⁷Dat ču mu račun o svojim koracima
 i poput kneza pred njega ču stupiti."
³⁸Ako je na me zemlja moja vikala,
 ako su s njom brazde njezine plakale;
³⁹ako sam plodove jeo ne plativši
 i ako sam joj ojadio ratare,
⁴⁰aneka mjesto žita po njoj niče korov,
 a mjesto ječma nek' posvud kukolj raste!
^{40b}Konac riječi Jobovih.

Djela apostolska

I. CRKVA U JERUZALEMU

Ananija i Safira

5 Neki pak čovjek po imenu Ananija, zajedno sa svojom ženom Safirom proda imanje² pa u dogovoru sa ženom odvoji nešto od utrška, a samo jedan dio doneše i postavi pred noge apostolima.³ Petar mu reče: "Ananija, zašto ti Sotona ispuni srce te si slagao Duhu Svetomu i odvojio od utrška imanja?"⁴ Da je ostalo neprodano, ne bi li tvoje ostalo; i jednoć prodano, nije li u tvojoj vlasti? Zašto si se na takvo što odlučio? Nisi slagao ljudima, nego Bogu!"⁵ Kako Ananija ču te rijeći, sruši se i izdahnu. I silan strah spopade sve koji su to čuli.⁶ Nato ustanu mladići, poviju ga, iznesu i pokopaju.

⁷ Nakon otprilike tri sata uđe njegova žena ne znajući što se dogodilo.⁸ Petar joj reče: "Reci mi, jeste li za toliko dali imanje?" Ona odgovori: "Da, za toliko."⁹ A Petar će joj: "Što vam bi da se složiste iskušati Duha Gospodnjega? Eto na vratima nogu onih koji ti pokopaše muža! I tebe će iznijeti!"¹⁰ Ona se umah sruši do njegovih nogu i izdahnu. Oni mladići uđu, nađu je mrtvu, iznesu je i pokopaju uz muža.

¹¹ I silan strah spopade cijelu Crkvu i sve koji su to čuli.

Apostoli čudotvorci

¹² Po rukama se apostolskim događala mnoga znamenja i čudesna u narodu. Svi su se jednodušno okupljali u Trijem Salomonovu.¹³ Nitko se drugi nije usuđivao pridružiti im se, ali ih je narod veličao.¹⁴ I sve se više povećavalo mnoštvo muževa i žena što vjerovahu Gospodinu¹⁵ tako da su na trgove iznosili bolesnike i postavljali ih na ležaljkama i posteljama ne bi li, kad Petar bude prolazio, bar sjena njegova osjenila kojega od njih.¹⁶ A slijegalo bi se i mnoštvo iz gradova oko Jeruzalema: donosili bi bolesnike i opsjednute od nečistih duhova, i svi bi ozdravljali.

33. tjedan,
166. dan čitanja, petak, 21. srpnja
2017.

Job 32-37
Dj 5,17-42

Knjiga o Jobu

III. ELIHUOVE BESJEDE

III. ELIHUOVE BESJEDE

Elihu uzima riječ

32 Ona tri čovjeka prestadoše Jobu odgovarati, jer je on sebe smatrao nevinim.² Nato se rasrdi Elihu, sin Barakeelov, iz Buza, od plemena Ramova: planu gnjevom na Joba zato što je sebe držao pravednim pred Bogom; ³a planu gnjevom i na tri njegova prijatelja jer nisu više našli ništa što bi odgovorili te su tako Boga osudili. ⁴Dok su oni govorili s Jobom, Elihu je šutio, jer su oni bili stariji od njega. ⁵Ali kad vidje da ona tri čovjeka nisu više imala odgovora u ustima, planu od srdžbe. ⁶I progovorivši, Elihu, sin Barakeelov, iz Buza, reče:

Proslov

"Po godinama svojim još mlad sam ja,
a u duboku vi ste ušli starost;
bojažljivo se zato ja ustezah
znanje svoje pokazati pred vama.
⁷Mišljah u sebi: 'Govorit će starost,
mnoge godine pokazat će mudrost.'
⁸Uistinu, dah neki u ljudima,
duh Svesilnog mudrim čini čovjeka.
⁹Dob poodmakla ne daje mudrosti
a niti starost pravednosti uči.
¹⁰Zato vas molim, poslušajte mene
da vam i ja znanje svoje izložim.
¹¹S pažnjom sam vaše besjede pratio
i razloge sam vaše saslušao
dok ste tražili što ćete kazati.
¹²Na vama moja sva bijaše pažnja,
al' ne bi nikog da Joba pobije
ni da mu od vas tko riječ opovrgne.
¹³Nemojte reći: 'Na mudrost smo naišli!
Bog će ga pobit jer čovjek ne može.'
¹⁴Nije meni on besjedu upravio:
odvratit mu neću vašim riječima.
¹⁵Poraženi, otpovrgnut ne mogu,
riječi zapeše u grlu njihovu.
¹⁶Čekao sam! Al', gle, oni ne zbore.
Umukoše, ni riječ više da kažu!"

¹⁷Na meni je da progovorim sada,
znanje ču svoje i ja izložiti.
¹⁸Riječi mnoge u meni naviru
dok iznutra moj duh mene nagoni.
¹⁹Gle, nutrina mi je k'o mošt zatvoren,
k'o nova će se raspući mješina.
²⁰Da mi odlane, govorit ču stoga,
otvorit ču usne i odvratit' vama.
²¹Nijednoj strani priklonit se neću
niti laskat ja namjeravam kome.
²²Laskati ja ne umijem nikako,
jer smjesta bi me Tvorac moj smaknuo.

Jobova uobraženost

33 Čuj dakle, Jobe, što ču ti kazati,
prikloni uho mojim besjedama.
²Evo, usta sam svoja otvorio,
a jezik riječi pod nepcem mi stvara.
³Iskreno će ti zborit' srce moje,
usne će čistu izreći istinu.
⁴Tâ i mene je duh Božji stvorio,
dah Svesilnoga oživio mene.
⁵Ako uzmogneš, ti me opovrgni;
spremi se da se suprotstaviš meni!
⁶Gle, kao i ti, i ja sam pred Bogom,
kao i ti, od gline bjeh načinjen;
⁷zato ja strahom tebe motrit' neću,
ruka te moja neće pritisnuti.
⁸Dakle, na moje uši rekao si -
posve sam jasno tvoje čuo riječi:
⁹'Nedužan sam i bez ikakva grijeha;
prav sam i nema krivice na meni.
¹⁰Al' On izlike protiv mene traži
i za svojeg me drži dušmanina.
¹¹Noge je moje u klade metnuo,
nad svakim mojim on pazi korakom.'
¹²Ovdje, kažem ti, u pravu ti nisi,
jer s Bogom čovjek mjerit' se ne može.
¹³Pa zašto s njime zamećeš prepirku
što ti na svaku riječ ne odgovara?
¹⁴Bog zbori nama jednom i dva puta,
al' čovjek na to pažnju ne obraća.
¹⁵U snovima, u viđenjima noćnim,
kada san dubok ovладa ljudima

Knjiga o Jobu

III. ELIHUOVE BESJEDE

i na ležaju dok tvrdo snivaju,
¹⁶tad on govori na uho čovjeku
 i utvarama plaši ga jezivim
¹⁷da ga od djela njegovih odvrati,
 da u čovjeku obori oholost,
¹⁸da dušu njegovu spasi od jame
 i život mu od puta u Podzemlje.
¹⁹Bolešću on ga kara na ležaju
 kad mu se kosti tresu bez prestanka,
²⁰kad se kruh gadi njegovu životu
 i ponajbolje jelo duši njegovo;
²¹kada mu tijelo gine naočigled
 i vide mu se kosti ogoljele,
²²kad mu se duša približava jami
 a život njegov boravištu mrtvih.
²³Ako se uza nj nađe tad andeo,
 posrednik jedan između tisuću,
 da čovjeka na dužnost opomene,
²⁴pa se sažali nad njim i pomoli:
 'Izbavi ga da u jamu ne ide;
 za život njegov nađoh otkupninu!
²⁵Neka mu tijelo procvate mladošću,
 nek' se vrati u dane mladenačke!
²⁶Vapije k Bogu i Bog ga usliša:
 radosno On ga pogleda u lice;
 vrati čovjeku pravednost njegovu.
²⁷Tada čovjek pred ljudima zapjeva:
 'Griješio sam i pravo izvrtao,
 ali mi Bog zlom nije uzvratio.
²⁸On mi je dušu spasio od jame
 i život mi se veseli svjetlosti.'
²⁹Gle, sve to Bog je spremam učiniti
 do dva i do tri puta za čovjeka:
³⁰da dušu njegovu spasi od jame
 i da mu život svjetlošću obasja.
³¹Pazi de, Jobe, dobro me poslušaj;
 šuti, jer nisam sve još izrekao.
³²Ako riječi još imaš, odvrati mi,
 zbori - rado bih opravdao tebe.
³³Ako li nemaš, poslušaj me samo:
 pazi, rad bih te poučit' mudrosti."

Neuspjeh trojice mudraca da obrane Boga

34 Elihu nastavi svoju besedu i reče:
²"I vi, mudraci, čujte što će reći,
 vi, ljudi umni, poslušajte mene,
³jer uši nam prosuđuju besjede
 isto kao što nepce hranu kuša.
⁴Zajedno ispitajmo što je pravo
 i razmislimo skupa što je dobro.
⁵Job je utvrdio: 'Ja sam pravedan,
 ali Bog meni pravdu uskraćuje.
⁶U pravu sam, a lašcem prave mene,
 nasmrт prostrijeljen, a bez krivnje svoje!'
⁷Zar gdje čovjeka ima poput Joba
 koji porugu pije kao vodu,
⁸sa zlikovcima koji skupa hodi
 i s opakima isti dijeli put?
⁹On tvrdi: 'Kakva korist je čovjeku
 od tog što Bogu ugoditi želi?'
¹⁰Stoga me čujte, vi ljudi pametni!
 Od Boga zlo je veoma daleko
 i nepravednost od Svetog.
¹¹te on čovjeku plača po djelima,
 daje svakom po njegovu vladanju.
¹²Odista, Bog zla nikada ne čini,
 niti Svesilni kad izvrće pravo.
¹³Tā tko je njemu povjerio zemlju
 i vasioni svijet tko je stvorio?
¹⁴Kad bi on dah svoj u se povukao,
 kad bi čitav svoj duh k sebi vratio,
¹⁵sva bića bi odjednom izdahnula
 i u prah bi se pretvorio čovjek.
¹⁶Ako razuma imaš, slušaj ovo,
 prikloni uho glasu riječi mojih.
¹⁷Može li vladat' koji mrzi pravo?
 Najpravednijeg hoćeš li osudit'? -
¹⁸Onog koji kaže kralju: 'Nitkove!'
 a odličniku govori: 'Zlikovče!'
¹⁹Koji nije spram knezovima pristran
 i jednak mu je ubog i mogućnik,
 jer oni su djelo ruku njegovih?
²⁰Zaglave za tren, usred gluhe noći:
 komešaju se narodi, prolaze;

Knjiga o Jobu

III. ELIHUOVE BESJEDE

ni od čije ruke močni padaju.
²¹Jer, on nadzire pute čovjekove,
pazi nad svakim njegovim korakom.
²²Nema toga mraka niti crne tmine
gdje bi se mogli zlikovci sakriti.
²³Bog nikome unaprijed ne kaže
kada će na sud pred njega stupiti.
²⁴Bez saslušanja on satire jake
i stavlja druge na njihovo mjesto.
²⁵Tâ odveć dobro poznaje im djela!
Sred noći on ih obara i gazi.
²⁶Čuškom ih bije zbog zloće njihove
na mjestu gdje ih svi vidjeti mogu.
²⁷Jer prestadoše za njime hoditi,
zanemariše putove njegove
²⁸goneć uboge da vape do njega
i potlačene da k njemu leleču.
²⁹Al' miruje li, tko da njega gane?
Zastre li lice, tko ga vidjet' može?
³⁰Nad pucima bdi k'o i nad čovjekom
da ne zavlada tko narod zavodi.
³¹Kada bezbožnik Bogu svome kaže:
'Zavedoše me, više griješit neću.
³²Ne uviđam li, ti me sad pouči,
i ako sam kad nepravdu činio,
ubuduće ja činiti je neću!'
³³Misliš da Bog mora njega kazniti,
dok ti zamislji njegove prezireš?
Al' kada ti odlučuješ, a ne ja,
mudrost nam svoju istresi de sada!
³⁴Svi ljudi umni sa mnom će se složit'
i svatko razuman koji čuje mene:
³⁵Nepromišljeno Job je govorio,
u riječima mu neima mudrosti.
³⁶Stoga, nek' se Job dokraja iskuša,
jer odgovara poput zlikovaca;
³⁷a svom grijehu još pobunu domeće,
među nama on plješće dlanovima
i hule svoje na Boga gomila."

Bog nije ravnodušan na ono što čovjek čini

35 Elihu nastavi svoju besedu
i reče:
²"Zar ti misliš da pravo svoje braniš,
da pravednost pred Bogom dokazuješ,
³kada mu kažeš: 'Što ti je to važno,
i ako griješim, što ti činim time?'
⁴Na sve to ja ću odgovorit' tebi
i priateljima tvojim ujedno.
⁵Po nebu se obazri i promatraj!
Gledaj oblake: od tebe su viši!
⁶Ako griješiš, što si mu uradio,
prijestupom svojim što si mu zadao?
⁷Ako si prav, što si dodao njemu
i što iz ruke tvoje on dobiva?
⁸Opakost tvoja tebi slične pogoda
i pravda tvoja čovjeku koristi.
⁹Ali kad ispod teškog stenuj jarma,
kad vapiju na nasilje močnika,
¹⁰nitko ne kaže: 'Gdje je Bog, moj tvorac,
koji noć pjesmom veselom ispunja,
¹¹umnijim nas od zvijeri zemskih čini
i mudrijima od ptica nebeskih?'

¹²Tad vapiju, al' on ne odgovara
poradi oholosti zlikovaca.
¹³Ali kako je isprazno tvrditi
da Bog njihove ne čuje vapaje,
da pogled na njih ne svraća Svesilni!
¹⁴A kamoli tek kada ti govorиш:
'On ne vidi mene, parnica moja
pred njime stoji, a ja na nj još čekam.'

¹⁵Ili: 'Njegova srdžba ne kažnjava,
nimalo on za prijestupe ne mari.'

¹⁶Isprazno tada otvara Job usta
i besjede gomila nerazumne."

Pravi smisao Jobovih patnja

36 Elihu nastavi
i reče:
²"Strpi se malo, pa ću te poučit',
jer još nisam sve rekao za Boga.
³Izdaleka ću svoje iznijet' znanje

Knjiga o Jobu

III. ELIHUOVE BESJEDE

da Stvoritelja svojega opravdam.
⁴Zaista, za laž ne znaju mi riječi,
 iza te je čovjek znanjem savršen.
⁵Gle, Bog je silan, ali ne prezire,
 silan je snagom razuma svojega.
⁶Opakome on živjeti ne daje,
 nevoljnicima pravicu pribavlja.
⁷S pravednika on očiju ne skida,
 na prijestolje ih diže uz kraljeve
 da bi dovjeka bili užvišeni.
⁸Ako su negvam' oni okovani
 i užetima nevolje sputani,
⁹djela njihova on im napominje,
 kazuje im grijeh njine oholosti.
¹⁰Tad im otvara uho k opomeni
 i poziva ih da se zla okane.
¹¹Poslušaju li te mu se pokore,
 dani im završavaju u sreći,
 u užicima godine njihove.
¹²Ne slušaju li, od koplja umiru,
 zaglave, sami ne znajući kako.
¹³A srca opaka mržnju njeguju,
 ne ištu pomoć kad ih on okuje;
¹⁴u cvatu svoga dječaštva umiru
 i venu poput hramskih milosnika.
¹⁵Nevoljnog on bijedom njegovom spasava
 i u nesreći otvara mu oči:
¹⁶Izbavit će te iz ždrijela tjeskobe
 k prostranstvima bezgraničnim izvesti,
 k prepunu stolu mesa pretiloga.
¹⁷Ako studio nisi opakima,
 ako si pravo krnjio siroti,
¹⁸nek' te obilje odsad ne zavede
 i nek' te dar prebogat ne iskvari.
¹⁹Nek' ti je gavan k'o čovjek bez zlata,
 a čovjek jake ruke poput slaba.
²⁰Ne goni one koji su ti tuđi
 da rodbinu na njino mjesto staviš.
²¹Pazi se da u nepravdu ne skreneš,
 jer zbog nje snađe tebe iskušenje.

Himna svemogućoj Mudrosti

²²Gle, uzvišen je Bog u svojoj snazi!
 Zar učitelja ima poput njega?
²³Tko je njemu put njegov odredio?
 Tko će mu reći: 'Radio si krivo'?
²⁴Spomeni se veličati mu djelo
 što ga pjesmama ljudi opjevaše.
²⁵S udivljenjem svijet čitav ga promatra,
 divi se čovjek, pa ma izdaleka.
²⁶Veći je Bog no što pojmit' možemo,
 nedokučiv je broj ljeta njegovih!
²⁷U visini on skuplja kapi vode
 te dažd u paru i maglu pretvara.
²⁸Pljuskovi tada pljušte iz oblaka,
 po mnoštvu ljudskom dažde obilato.
³¹Pomoću njih on podiže narode,
 u izobilju hranom ih dariva.
²⁹Tko li će shvatit' širenje oblaka,
 tutnjavu strašnu njegovih šatora?
³⁰Gle, on nad sobom razastire svjetlost
 i dno morsko on vodama pokriva.
³²On munju drži objema rukama
 i kazuje joj kamo će zgoditi.
³³Glasom gromovnim sebe navješće,
 stizi s gnjevom da zgromi opečinu.

37 Da, od toga i moje srce drhti
 i s mjesta svoga iskočiti hoće.
²Čujte, čujte gromor glasa njegova,
 tutnjavu što mu iz usta izlazi.
³Gle, munja lijeće preko cijelog neba -
 i sijevne blijesak s kraja na kraj zemlje -
⁴iza nje silan jedan glas se ori:
 to On gromori glasom veličajnim.
Munje mu lete, nitko ih ne priječi,
 tek što mu je glas jednom odjeknuo.
⁵Da, Bog gromori glasom veličajnim,
 djela velebnna, neshvatljiva stvara.
⁶Kad snijegu kaže: 'Zasniježi po zemlji!'
 i pljuskovima: 'Zapljuštite silno'!
⁷svakom čovjeku zapečati ruke
 da svi njegovo upoznaju djelo.
⁸U brlog se tad zvijeri sve uvuku
 i na svojem se šćućure ležaju.
⁹S južne se strane podiže oluja,

Knjiga o Jobu

III. ELIHUOVE BESJEDE

- a studen vjetri sjeverni donose.
¹⁰Već led od daha Božjega nastaje
i vodena se kruti površina.
¹¹I opet vodom puni on oblake,
i sijevat' stanu oblaci munjama;
¹²kruže posvuda po volji njegovoj,
što im naloži, to će izvršiti
na licu cijelog kruga zemaljskoga.
¹³Šalje ih - ili da kazni narode,
ili da ih milosrđem obdari.
¹⁴Poslušaj ovo, Jobe, umiri se
i promotri djela Božja čudesna.
¹⁵Znaš li kako Bog njima zapovijeda,
kako munju iz oblaka svog pušta?
¹⁶Znaš li o čem vise gore oblaci?
Čudesna to su znanja savršenog.
¹⁷Kako ti gore od žege haljine
u južnom vjetru kad zemlja obamre?
¹⁸Zar si nebesa s njim ti razapeo,
čvrsta poput ogledala livenog?
¹⁹De naputi me što da mu kažemo:
zbog tmine se ne snalazimo više.
²⁰Zar ćeš mu reći: 'Hoću govoriti'?
Ili na propast vlastitu pristati?
²¹Tko, dakle, može u svjetlost gledati
na nebesima što se sja blistavo
kada oblake rastjeraju vjetri?
²²Sa sjevera k'o zlato je bljesnulo:
veličanstvom strašnim Bog se odjenu!
²³Da, Svesilnog doseći ne možemo,
neizmjeran je u moći i суду,
velik u pravdi, nikog on ne tlači.
²⁴Zato ljudi svi neka ga se boje!
Na mudrost oholu on i ne gleda!"

Djela apostolska

I. CRKVA U JERUZALEMU

Apostoli proganjeni

¹⁷Onda se podiže veliki svećenik i sve njegove pristaše - sljedba saducejska. ¹⁸Puni zavisti, pohvataju apostole i strpaju ih u javnu tamnicu. ¹⁹Ali anđeo Gospodnji noću otvoru vrata tamnice, izvede ih i reče: ²⁰"Pođite i postojano u Hramu navješćujte narodu sve riječi Života ovoga." ²¹Poslušni, u praskozorje su ušli u Hram te naučavali.

Apostoli pred Vijećem

Uto stiže veliki svećenik i njegove pristaše, sazovu Vijeće i sve starješinstvo sinova Izraelovih pa pošalju u zatvor da ih dovedu. ²²Kad stražari stigoše onamo, ne nađoše ih u tamnici pa se vrate i jave: ²³"Zatvor smo našli sa svom pomnjom zatvoren i čuvare na straži pred vratima, ali kad smo otvorili, nikoga unutra ne nađosmo."

²⁴Kad su hramski zapovjednik i veliki svećenici čuli te riječi, u nedoumici su se pitali što bi to moglo biti. ²⁵Nato netko pristigne i dojavi im: "Eno, ljudi koje baciste u tamnicu, u Hramu stoje i uče narod." ²⁶Tada zapovjednik sa stražarima ode te ih dovede - ne na silu jer se bojahu da ih narod ne kamenuje.

²⁷Dovedoše ih i privedoše pred Vijeće. Veliki ih svećenik zapita: ²⁸"Nismo li vam strogo zabranili učiti u to Ime? A vi ste eto napunili Jeruzalem svojim naukom i hoćete na nas navući krv toga čovjeka."

²⁹Petar i apostoli odvrate: "Treba se većma pokoravati Bogu negoli ljudima!" ³⁰Bog otaca naših uskrisi Isusa kojega vi smakoste objesivši ga na drvo. ³¹Njega Bog desnicom svojom uzvisi za Začetnika i Spasitelja da obraćenjem podari Izraela i oproštenjem grijeha. ³²I mi smo svjedoci tih događaja i Duh Sveti kojega dade Bog onima što mu se pokoravaju."

³³Nato se oni razgnjeviše i htjedoše ih ubiti. ³⁴Ali ustade u Vijeću neki farizej imenom Gamaliel, zakonoznanac, kojega je poštovao sav narod. On zapovjedi da ljudi načas izvedu ³⁵pa će vijećnicima: "Izraelci, dobro promislite što ćete s tim ljudima. ³⁶Ta prije nekog vremena podiže se Teuda tvrdeći da je netko, i

iza nj prista oko četiri stotine ljudi. Bi smaknut i sve mu se pristaše razbjegoše i netragom ih nesti. ³⁷Nakon toga se u dane popisa podiže Juda Galilejac i odvuče narod za sobom. I on propade i sve mu se pristaše raspršiše. ³⁸I sad evo kanite se, velim vam, tih ljudi i otpustite ih. Jer ako je taj naum ili to djelo od ljudi, propast će; ³⁹ako li je pak od Boga, nećete ga moći uništiti - da se i s Bogom u ratu ne nađete." Poslušaju ga ⁴⁰pa dozovu apostole, išibaju ih, zapovjede im da ne govore u ime Isusovo pa ih otpuste. ⁴¹Oni pak odu ispred Vijeća radosni što bijahu dostojni podnijeti pogrde za Ime. ⁴²I svaki su dan u Hramu i po kućama neprestance učili i navješćivali Krista, Isusa.